

Szerkesztőség kiadóháza
és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4
Telefon: 151. Sörgőzdm.
Közlöny. Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása.
Munkájának naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

ARAD 5 LEJ

Előfizetési árak: évente
1080, félre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej fel-
több. :: Egyszeri szám 5 Lej.
Vasárnap 6 Lej. :: (Bucu-
cestiben 50 bent felár.)
Hirdetések tartás szerint ::

XLVI. évfolyam, 258. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Szerda, 1931. november 11

Miniszter Úr!

Amidőn Ön kiszáll az aradi pályaudvaron a Bucurestiből érkezett vonatszerelvényből, bizonyára úgy érzi, hogy hazaérkezik. A földmivelésügyi tárca birtokosa szemünkben inkább Aradmegyének vezető kormányképviselője marad, mint a kormány egyik tagja, akinek gondját egy egész ország területén kell megosztania. Mi, aradiak, úgy gondolunk a földmivelésügyi miniszterre, mint akit több szál fűz ennek a megyének a lakosságához, mint a kormány többi minisztereit, akik eddig indokolatlanul elkerülték Aradot. Megszoktuk azt a gondolatot, hogy a földmivelésügyi minisztérium bársonyszékében nem Ionescu-Sisesti, a miniszter, hanem egy aradi kormányképviselő ül, aki, amikor döntenie kell az „élet”: a buza és a föld szent titkai felett, mindig egy kicsikét hazagondol előbb, az aradmegyei szántóföldek, erdők és szőlőkkel borított hegyoldalak békésen dolgozó világára és ezzel a békés, munkás néppel a szívében hozza meg döntéseit és határozatait.

Miniszter Úr, amidőn Önt újra fogadja Aradmegye területén a választókerülete, az üdvözlő deputációk soraiban ott lesznek a magyar kisebbségi érdekek képviselői is, akik megbízóik ügyes-bajos, de inkább bajos küzdelmeit kívánják az Ön szemébe elvinni. Bizonyára észre fogja venni a magyarság képviselőin kívül a megye többi kisebbségi néptömegeinek képviselőit is, akik hasonló céllal és hasonló bizalommal keresik fel Önt. Megvagyunk győződve róla, hogy Ön, Miniszter Úr, egyforma megértéssel és jóakarattal fogja fogadni ezeket a delegátusokat, mert ismeri mindegyik fajta természetes népi erőit. A magyar nép lelke egyenes és becsületes. Gerinces nyíltsággal áll mindenkor azok mellé, akik őszinte baráti joggal közelednek feléje. De meg kell Önnek hallgatnia a jelentkező delegációkat azért is, mert ennek a megyének a falvait éppúgy, mint annak fővárosát, Aradot, újra két balkézszel sújtja a sors, amely még azt is elragadja tőlünk, amit eddig megtartottunk. Hallani fogja, hogyan semmizik ki nyugdíjasainkat az egyenlő elbánás mákonya alapján járandóságaitól. Miként kinlódnak kereskedőink, iparosaink és köztisztviselőink az aránytalanul magas közterhek sziszifuszi sziklái alatt. És hallni fogja, hogy mit kíván képviselőjéitől a föld egyszerű népe. A falusi szántóvető, aki már unja a politikát, unja a pártok holtversenyét, csupán dolgozni és élni akar... Nem magyar és nem román úgy a CFR-főfelügyelőség erőszakolt áthelyezése, hanem a város és a megye lakosságának együttes sérelme és az egész lakosság érdeke, hogy az exportprémiumok, a fatermelési kérdések ügyét végre is tisztán láthassuk, merthízen olyan csökevényeket hajtanak, — hogy csak egy példát említsünk —, mint amilyen a nagyváradi szifafaxport-szindikátus puccszerű megalakulása.

Aradmegye lakossága elvárja, hogy képviselője, aki oly fontos szerepet visz a kormányban, a kellő időben maga is oda tudjon vágni az asztalra: eddig és ne tovább! Mint ahogy elvárja többi választott parlamentertől is, hogy elsősorban és minden más szempontot megelőzve — Arad érdekeiért harcoljanak az ország fórumain...

Miniszter Úr, a tizenkettedik órában reményekkel telve várják Önt a választópolgárok tizezrei Aradmegye területén. Az üdvözlő beszédeken túl azonban hisszük, hogy Ön inkább a cselekvések, mint a beszédek embere marad. Azoknak a tetteknek embere, amelynek vállalására Aradmegye mandátumának elfogadásával kötelezte magát!

Amerika beleavatkozik a japán–kinai háborúba

Lelőttek négy japán repülőgépet — Bomba az almás-kosárban, melyet a kínai excsászárnak adtak — Japán mozgósítja a fehér-gárdistákat a szovjet ellen — Ostromállapot Pekingben

Az Unió hadiflottája kínai vizeken

Londonból jelentik: A nonni hídfő körüli csatározásokkal kapcsolatban a japánok hivatalos kommunikét adták ki, amelyben visszavonulásukat azzal okolják, hogy a kínai támadásban szovjet-csapatok is részt vettek. Japán tehát kétségtelenné tartja azt a tényt, hogy a konfliktust a szovjet öncélul provokálta és hogy Kína mögött Oroszország áll. Bizonyítja ezt a megállapítást az a tény is, hogy nemrégiben négy japán repülőgépet lelőttek, holott a kínaiaknak nincsenek is repülőgép-romboló ágyúik.

A Central News a mandzsuri helyzettel foglalkozva, azt írja, hogy Amerika már nem nézheti tovább tétlenül a mandzsuri eseményeket és hogy rövidesen kénytelen lesz fegyveresen beleavatkozni a japán–kinai konfliktusba, amely mögött a kommunisták keze van.

Londoni jelentés szerint a kínai excsászárt tegnap Tiencsinben egy küldöttség kereste fel, amely felajánlotta neki, hogy függetlenül a nankingi kormánytól, megteszik kínai császárrá, ha csapatait Kantonból Nanking felé irányítja. Ugyanaznap a nankingi kormánynak egy hódoló küldöttsége jelent meg az excsászár előtt, akinek kínai szokás szerint egy almás-kosarat nyújtottak át. Csak később derült ki, hogy az almás-kosárban a küldöttség tagjai — bombát rejtettek el.

Általános feltűnést keltett a Rosta-ügynökségnek az a habarovszki jelentése, amely szerint Ossawa karbini japán katonai főbiztos magához hívatta Kosmin orosz fehér-gárdista tábornokot, akivel egy ellenforradalmi meg-

mozdulást beszélt meg. Ossawa felajánlotta, hogy megfelelő katonai haderőt bocsát Kosmin tábornok rendelkezésére, ha a Kaukázusban és a Krimben felkelést szít a szovjet ellen és részt vesz a Kele-kinai vasut elleni harcban.

Tien-Csin bombázása nagy izgalmat keltett Pekingben, ahol kihirdették az ostromállapotot. A bombázásnak állítólag sokszáz kínai esett áldozatul. Mukdeni jelentések szerint a japánok egyszerre több fronton támadnak a kínaiak ellen. Kína egy 4000 fős nemzetközi rendőrség kiküldetését kéri a rend fenntartására Délmandzsuriában.

Washingtonból jelentik: Hoover és Stimson tegnapi találkozásáról kiszivárgott hírek szerint a külügyi államtitkár utasította az Unió keleti-tengeri flottáját, amely 40 egységből áll, hogy tartózkodjék Tien-Csin közelében, minthogy a városban 400 amerikai állatpólgár tartózkodik, akik védelemre szorulnak. A flotta negyven hajóból áll, egyéves egy cirkáló, tizenegy torpedó-romboló, tizenötgy tehergőzű és tizenegy olyan ágyútorpedó, amely szükség esetén a Jank-Ce-Kiang folyamon is felmehet.

A japán és kínai csapatok között a harc az egész vonalon ismét teljes erejéből fellángolt. A japánok öt helyen törték át a kínai harcfrontot. A kínaiak vesztesége a mai napon hatszáz halott.

Sir John Simon külügyminiszter hétfőn Párisba utazik, hogy résztvegyen a Népszövetségnek a mandzsuri zavargások ügyében lefolytatandó tanácsülésén.

A liberális párt támogatja a kormányt

A nemzeti-parasztpárt vasárnapi ülésén dönti el magatartását a készülő törvényjavaslatokkal szemben — Mezőgazdasági adósági konvertálása, szesz-törvény és áldozati adó a parlament előtt — Emelik a magántisztviselők adóját

Mihalache a nemzeti-parasztpárt élén

Bucurestiből jelentik: A politikai életnek egyik kiemelkedő eseménye lesz a nemzeti-parasztpárt vezérő-bizottsági ülése, amelyet vasárnap délelőtt tartanak meg Mihalache elnöke mellett. Az értekezletnek fontos tárgysorozati pontja a párt parlamenti magatartása mindama törvényjavaslatokkal szemben, amelyek a nemzeti-parasztpárt által alkotott törvények megváltoztatását célozzák. A párt így elsősorban a közigazgatási törvény reformja ellen tiltakozik majd. Ezzel szemben a költségvetés és egyéb pénzügyi kérdések tárgyalásánál nem mellőzi a párt kellő objektivitását, noha a kritikáját nem függeszti fel. Ugyancsak vasárnap tartja a liberális-párt is vezérő-bizottsági ülését. A liberálisokat így általában ugyanolyan szellem vezérli parlamenti magatartásában, mint a nemzeti-parasztpártot, egyelőre azonban támogatja a kormányt mindaddig, amíg a párt vezérei nem tartják elér-

kezettnek az időt arra nézve, hogy ellenzékbe vonuljanak.

Hírek szerint a kormány a költségvetéssel kapcsolatosan a következő reformjavaslatokat kívánja letárgyalatni a parlamenttel: a legfelsőbb számvevőszék, az állami könyvvezetés módosítását, az amortizációs pénztár felállítását a rendkívüli költségvetés kezelésére, az egyes vállalatok kötelezvénykibocsátási jogának megszabályozását, a mezőgazdasági adósági konvertálását, a szesz-törvényt, az áldozati adót. Valószínűleg sor kerül a fogyasztási adó módosítására is.

A lapok szerint a magántisztviselők új megadóztatása bejelezett tény. Eszerint a 4000 lejiig fizetést élvező tisztviselők 4.4 százaléka helyett a jövőben 6 százalékot, az ezen felüliek pedig a 8.8 százaléka helyett 10 százalékot fognak fizetni. Az állami tisztviselőknél az adózás változatlan, ez természetesen nem az áldozati

adóra vonatkozik. A jelenlegi egyenes adókra vonatkozó, érvényben levő 10 százalékos emelést az új költségvetés viszont hatályon kívül helyezi.

Ismeretes, hogy Argetoianu pénzügyminiszter megváltoztatta a tervét és nem inkadrálás útján, hanem 15 százalékos újabb áldozati adóval kíván a költségvetés redukált tételeihez alkalmazkodni. Ennek következtében az egyes fizetési osztályok illetményei a következőképpen alakultak ki: I. miniszterek 33.800 lej, II. államtitkárok 22.150 lej, I. oszt. igazgatók 19.250 lej, II. oszt. igazgatók 16.100 lej, I. oszt. aligazgatók 13.250 lej, II. oszt. aligazgatók 11.950 lej, szolgálati főnökök 8900 lej, osztályfőnökök 7550 lej, I. oszt. irodafőnökök 6700 lej, II. osztály irodafőnökök 5450 lej, irodai alifőnökök 3900 lej, I. oszt. írnok 3650 lej, II. oszt. írnok 3400 lej, III. oszt. írnok 3200 lej.

Az Adeverul értesülése szerint Mihalache a párt költségének kérdésében újabbán más

magatartást kíván tanúsítani. Miután meggyőződött arról, hogy *Muniut* nem sikerül visszahódítani a párt élére, hajlandó elvállalni az elnökséget s mihelyt visszaérkezik Topoloveniből, átveszi a párt vezetését.

A *Bratescu* pénzügyi államtitkár elnökle alatt működő bizottság elkészült az állami adósságok amortizációját célzó törvényjavaslattal. A javaslatot már *Argetoianu* pénzügyminiszter elé terjesztették jóváhagyás végett. Az újonnan elkészült törvényjavaslat a konszolidált belső állami adósságok, a nem konszolidált belső adósságok, az állam magántartozásai és az állam 25 hektárig terjedő agrár-tartozásainak amortizációjával foglalkozik. Erre a célra egy külön intézményt létesítenek, amelynek alantörékéjét az 1932-es költségvetésben előirányzott alappól, a különböző pénzügyi és vámkihágásokból származó bírságokból fogják fedezni.

Pop C. István most érkezett haza a törökországi konferenciáról

A balkáni népek közeledése a cél — A „Délkeleti Unió” — A hat bizottság vezetői — Az istambuli Dolma Bagcse csodás műkincsei — Az emancipált török nő —

Pop C. István nyilatkozik az Aradi Közlöny munkatársának

A napokban érkezett Aradra Bucurestin át Istambultól Pop C. István szenátor, a Kamara volt elnöke, aki a nemrégiben befejeződött istambuli második balkán-konferencián a román delegáció élén Romániát képviselte. Pop C. István hazaérkezte alkalmából érdekes impresszióiról az alábbiakban nyilatkozott az *Aradi Közlöny* munkatársának:

— A balkáni konferencia célja — mondotta Pop C. István — a balkáni népek közeledését kívánja megvalósítani egy Unió keretében úgy politikai, mint gazdasági kulturális és szociális szempontokból nézve. A Balkán-konferencia tevékenysége az elmúlt évi athéni ülése óta az istambuli konferenciáig egy széleskörű európai irodalomnak vált melegágyává. A görögök, a kik eddig is a legtevékenyebb tagjai voltak a konferenciának, máris egy paktumtervezetet dolgoztak ki, amelyet Istambulban el is fogadtunk. A konferencia összeülése előtt létrejött görög-török baráti szerződés óriásit lendített a balkánunio eszméjének megvalósításán is. Altalában — mondotta Pop C. István — eltekintve kisebb és jelentéktelen incidensektől, a résztvevő hat állam közötti atmoszféra most sokkal biztatóbb és barátságosabb volt, mint az athéni gyűlésen.

Iorga az elnevezése miatt ellenzi a Balkán Uniót

— Romániát történelmi kapcsolatai és gazdasági érdekei parancsolólag utalják ebbe az unióba, habár nem balkáni állam. Nálunk az egyetlen ellenzője ennek az uniónak Iorga professzor, maga is nem annyira lényegbeli, hanem inkább formai ellenvetéseket képvisel s amennyiben az uniót „Délkeleti Uniónak” neveznék, ennek összes konzekvenciáit bizonyára elfogadná ő is. Hogy mennyire komoly munka folyt Istambulban, mutatja az a tény is, hogy a konferencia elhatározta a nemzeti gabonakereskedelmi intézmények központosítását, a balkáni gabonaforgalom megszervezését, termelő és értékesítő balkáni szövetségi hálózat kiépítését és egy balkánközi kereskedelmi kamara felállítását, amely összefogná a balkán-államok szo-

Tizenöt aranykoronás pótvámot léptetett életbe Ausztria a marhaszállítmányok után

Bécsből jelentik: A Nemzeti Tanács főbizottsága jóváhagyta az osztrák kormánynek azt a határozatát, hogy 100 kilogrammonként 15 aranykoronás pótvám fizetendő a marhaszállítmányok után a rendes vámon felül. Az osztrák kormánynek ez az intézkedés közelről érinti a romániai állatexportot

ros gazdasági együttműködésének kereteit. A konferencia átfogó munkáját hat bizottság végezte: a szervező-bizottság vezetője *Hassan bey*, a közlekedési bizottság elnöke *Sacasov*, az intellektuális közeledés bizottságának elnöke *Mehmed bey*, a gazdasági *Papanastasiu*, a konferencia kitünő elnöke és lelke, az egészségügyi *Jonitsch*, míg a politikai közeledés gondolatát szolgáló bizottság elnökévé az unió engemet választott meg. Sikerült elsímitanunk az eddigi bolgár-jugoszláv ellentéteket is olyanira, hogy ma már teljesen kiküszöbölteknek tekinthetők.

— Ami a konferencia romániai vonatkozásait illeti, könnyen lehetséges, hogy a Balkán-konferencia legközelebbi ülését — ha ennek kérdése véglegesen eйдől — Bucurestiben tart-

Koronával a fején mondotta el trónbeszédét György angol király

Nagy pompával nyílt meg a Lordok Háza

Londonból jelentik: Ritka látványosság volt ma az angol parlamentben. György király koronával a fején megjelent a Lordok házában és elmondotta trónbeszédét. Nyolc fehér loval vont aranyozott királyi hintó vitte el az uralkodót a parlamentbe. A királyi trónbeszéd kitért a bel- és külpolitikai kérdésekre, a gazdasági helyzetre és végül az indiai kenekasztal-konferencia eredményét ismertette.

Az alsóházban Lloyd konzervatív képviselő ma betérjesztette a felirattal javaslatot, amely szerint a Ház alázatos köszönetét fejezi ki az uralkodónak a trónbeszéd iránt. Ezen az ülésen szólalt fel Lansbury képviselő először mint ellenzéki és beszédében tagadta a kormány nemzeti jellegét és rávilágított a trónbeszéd hiányaira. Beszédében kijelentette, hogy az 1918-ban megkötött béke nem béke. A békeszerződésben arra kényszerítették Németországot, hogy ismerje el, hogy a világháború kiterjedésért ő felelős. Most, hogy titkos irattárok megnyitottak, kétségbevonhatatlannal meg lehet állapítani, hogy a háborús felelősség nem terheli jobban Németországot, mint bármely más államot. Nem lenne-e aktuális — kérdezte — felvetni a kérdést, hogy mi történjen a jóvátételekkel és elkezdni olyan politikát, amely törölje a háború minden emlékét, szüntesse meg a hadikárpótlásokat, jóvátételeket és kezdjen mindent előről. Csak ennek az áldásos politikának lennének élvezhető gyümölcsei, mert ma még mindig azt aratjuk, amit 1919-ben és 20-ban vetettünk.

Macdonald miniszterelnök válaszában kifejtette, hogy a kormány állja ígéreteit és rávilágított arra, hogy a kincstári kancellár nem-

jük meg, mondotta Pop C. István. — Akkor valószínűleg számos külföldi utat fogok megtenni, hogy a Dunamedence országainak és Lengyelországnak teljes bevonását is megkíséreljem a Balkánunio gondolatának célkitűzéseire.

Pop C. István a mozgalmas napok után jelenleg családja körében pihenni ki a nagy ut és a török állam pazar fogadtatási eseményeit. A legnagyobb elragadtatással nyilatkozik a *Kemal* pasa vezetése alatt megühdött modern Törökországról, amelynek mai organizációja mutatja legjobban, hogy a demokrácia friss levegőjében mennyire helyrejött Európa egykori „beteg embere”.

Pazar műkincsek Törökországban

— Meglepett engem — mondotta Pop C. István — azoknak a palotáknak a mérhetetlen gazdagsága, amelyekben megfordultunk. Az istambuli *Dolma Bagcse*, amelyben a Boszporusz partián a konferencia ülésezett, a maga tündérszép ótörök műkincseivel és színpompás, értékes keleti ornamentikájával talán a legszebb palota, amelyet a keleti országokban valaha is láttam. Ezek a műkincsek Törökország nemzeti vagyonának egy hatalmas értéktartalékot jelentenek, amelyeket a modern szellemű kormányzat oly módon gyűjtött össze, hogy alkalmasak legyenek a modern Törökország idegenforgalmának kifejezésére. A vendégszerető és bőkezű fogadtatáson kívül, amelyet egész törökországi tartózkodásunk alatt alkalmunk volt tapasztalni, kellemesen lepott meg mindnyájunkat az a tény is, hogy a modern Törökország aránylag milyen rövid idő alatt vetkőzte le a fejlődését eddig akadályozó hagyományait. Az istambuli uccán ma már kuriózumképpen sem lehet felfedezni a nőket eddig elformálatlanító hagyományos kasakokat és az ominózus fátyolt: de annál szebben jut kifejezésre így az emancipált török nők csodálatosan szép szeme. Kemal pasa impresszióim szerint igen rövid idő alatt az aktív politikai jogok gyakorlását is meg fogja adni a társadalmilag már teljesen egyenjogusított török nőknek és Törökország hatalmas lendülettel fog tovább törni előre a demokratikus fejlődés útján.

Pop C. István a jövő hét elején Bucurestibe tér vissza, hogy résztvegyen a megnyíló parlamenti ülészak munkájában. (—ab)

sokára abban a helyzetben lesz, hogy bejelentheti azt, hogy a költségvetés egyensúlya biztosítva van. A jóvátétel dolgában addig nem lehet semmit sem elérni, amíg egyes államok lehetetlen javaslataikkal természetellenes gazdasági politikát kényszerítenek az egész világra. Minél előbb szakítani kell az 1918-as gazdasági politikával, amely teljesen helytelen utakon haladt.

Halálra gázolt egy budapesti ügyvédet egy teherautó a megyeri országuton

Haldoklik az ügyvéd gépirókissasszonya is. Eltűnt a halálautó.

Budapestről jelentik: Az Újpest—megyeri országuton egy teherautó elgázolt egy motorkerékpárosát. A kerékpáron Schmidt István dr. ügyvéd, hátul pedig irodakisasszonya ült, akik Vácra egy törvényszéki tárgyalásra igyekeztek. Az ügyvéd szörnyethalt, a leány haldoklik. A gázoló teherautó eltűnt, vezetőjének megállapítására megindították a vizsgálatot.

Az esti órákban érkezett jelentés szerint megállapítást nyert, hogy a motorkerékpár utasnőjét Zakáll Dénesnének hívják. Az asszonyt a szerencsétlenség után az újpesti Károlyi-kórházba szállították, ahol az éjszaka folyamán meghalt. A rendőrség megállapította, hogy Schmidt nem ügyvéd, hanem csak ügyvédjelölt volt.

Ionescu-Sisesti miniszter Aradra érkezik

A földművelésügyi miniszter szerdán reggel 6 óra 51 perckor érkezik Bucurestiből —

Két napig tartózkodik Aradmegye területén az eddigi tervek szerint — A CFR-igazgatóság, a telefon, az exportprémium, a nagyváradi tűzifa-exportszindikátus ügyeit Aradon terjesztik a miniszter elé — Szerdán délelőtt 10 órakor kezd meg a küldöttségek fogadását a vármegyeházán

Ma reggel *Serbanu György dr.* megyei prefektus telefonon felhívta a bucaresti földművelésügyi miniszteriumot, hogy *Ionescu-Sisesti* földművelésügyi miniszter, Aradmegye vezető kormányképviselője aradi látogatásának időpontjára vonatkozólag megtudja a miniszter döntését. A bucaresti-i telefonválasz megerősítette az *Aradi Közlöny* napokban közölt információit: *Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter szerdán reggel 6 óra 51 perckor Aradra érkezik, hogy több napon át Aradmegyében tartózkodjék.*

A miniszter érkezésének híre gazdasági és politikai körökben már a délelőtt folyamán elterjedt a városban. A hatóságok fejei déli 12 órakor a megyei prefekturán értekezletet tartottak, amelyen körvonalozták a miniszter aradi tartózkodásának programját. A megyei prefektúra forgalma a délutáni, sőt az esti órákban sem csökkent: a késő esti órákban alakult ki az a program, amelynek alapján Ionescu-Sisesti meghallgatja az aradi és aradmegyei deputációk előterjesztéseit és felkeresi a megyei helységek fontosabb gazdasági centrumait. Az *Aradi Közlöny* munkatársának illetékes helyen a miniszter aradi látogatásával kapcsolatosan az alábbiakat jelentették ki:

— Ionescu-Sisesti miniszter ur szerdán reggel vonaton érkezik Bucurestiből Aradra. Itt két napig fog tartózkodni az eddigi tervek szerint. Ez alatt az idő alatt a megyei prefektura vendége lesz. Szerdán délelőtt 10 órakor kezd a miniszter a deputációk fogadtatását, amelyet a megyei prefektussal egyetemben *Pacuraru Brutus* iparkamarai vezértitkár vezet eléje. A miniszter elé Arad valamennyi fontos gazdasági problémáját előterjesztik: így a CFR-igazgatóság ügyét, a Telefonközpont, a kamarai választott bíróság, az exportprémiumok és a faexport-ügyek kérdéseit, sőt — amint értesülünk — részletesen fogják informálni a minisztert a nagyváradi tűzifa-faexport-szindikátus megalakulásának kulisszatitkairól is, amelyet első ízben az egész ország sajtójában az *Aradi Közlöny* hozott a nagy nyilvánosság elé. Délelőtt 11 órakor a miniszter részt vesz a görög keleti katedrálisban tartandó *Tedeumon* is, amelyet a fegyverszüneti

Bonyodalmak egy közjegyzői jegyzőkönyv körül

Amikor a bank igazgatója nem mondta azt, amit a jegyzőkönyv tartalmaz.

Érdekes ügyben tett ma felterjesztést egyik általánosan ismert erdélyi bank aradi fiókja, az intézet vezérigazgatóságához. A felterjesztés adatai szerint egy aradi ügyvéd ügyfele nevében megjelent a bankban, ahol annak betétkövetelése fejében 280 ezer lejt akart lefoglalni. A foglalás körüli tárgyalások eredményeképpen az ügyvéd közjegyzői jegyzőkönyvet vettett fel, amely oly kijelentéseket tulajdonított az aradi fiók igazgatójának a betétek fizetésekre vonatkozólag, amiket az soha senki előtt nem tett.

Amidőn a bank ügyésze tudomást szerzett a közjegyzői jegyzőkönyvről, oly értelmű előterjesztést tett a bank vezérigazgatóságához, hogy az onnan kapott felhatalmazás alapján, megteszi a bírói feljelentést az aradi ügyészenél úgy az ügyvéd, mint a jegyzőkönyvet felvevő közjegyző ellen, hamisítás és hitelrontás címén. A nem mindennapi ügy rendkívül nagy feltűnést keltett úgy jogász, mint bankkörökben.

szerezés létrejöttének 13-ik évfordulója alkalmából tartanak. Az istentisztelet után a miniszter folytatja a fogadásokat. Délben a Dácia-étteremben lesz minden külsőségtől mentes zártkörű ebéd, amely után a miniszter délután 3 órakor *Pécskára* megy ki autón a megyei prefektus kíséretében. Este visszatér Aradra. Másnap, csütörtökön délelőtt *Borosjenőt* látogatja meg Ionescu-Sisesti, délután pedig *Pankotát* keresi fel, ahol meghallgatja a környékbeli gazdatársadalom kívánságait. Csütörtökön este érkezik vissza újra Aradra a miniszter és pénteken reggel autón hagyja el Aradmegye területét.

A földjei után kapott bérösszegért gyilkolták meg Seprősön Csiky Alexandrinát

Szabadlára helyezték az egyik gyanúsítottat, egy földbirtokos fiát —

A letartóztatott kovakőáros — A rablógyilkosok a konyhaajtón keresztül jutottak be a lakásba —

Ujabb fontos nyomra bukkant a csendőrség — Menyházán temetik el az áldozatot

Megveszerte általános megdöbbenést keltett az a véres rablógyilkosság, amelynek áldozata *Csiky Alexandrina*, seprősi földbirtokosnő. A hatvanéves, visszavonultan élő hölgyet szombaton, a késő esti órákban eddig még ismeretlen tettesek megtámadták az aradmegyei Seprős községben levő kastélyában. Összekötötték a kezét, száját betömtek, majd amidőn a pénz és ékszerek utáni kutatásuk eredménytelen maradt, a magával tehetetlen urinőt agyonütötték, azonkívül testén több szúrást is ejtettek késsel.

Amikor borzalmas tettükkel végeztek, felgyújtották a lakást. Az ablakon kiszivárgó füstöt vették észre a falubeliek, akik alarmirozták a tűzoltóságot, amely kivonult az égő lakáshoz. Az ajtók zárva voltak, úgy, hogy azok fejszével kellett feltörni s csak a tűz elfojtása után fedezték fel a borzalmas bűntényt.

A csendőrség telefonon értesítette az aradi hatóságokat, az ügyészség részéről *Gitta Ágoston* főügyész szállott ki a helyszínre, hogy megadja a szükséges utbaigazításokat a nyomozást vezető hatóságoknak. A csendőrség széleskörű nyomozást vezetett be s annak első eredménye volt, hogy egy seprősi földbirtokos fiát letartóztatták. A gyanu azért terelődött a fiatalemberre, mert, amint az oltásnál segédkezett, ő volt az, aki a holttestben megbotolva, a gyilkosságot lefedezte. Az első izgalomban a csendőrség ebből arra következtetett, hogy tudomása volt a szoba borzalmas titkáról. A fiatalember szerepe mára már tisztázódott s így a csendőrség szabadlára is helyezte.

Komoly gyanúok merültek fel egy *Pálinkás Mihály* nevű egyén ellen, aki a gyilkosság napján jött a községbe, ahol különben már azelőtt is tartózkodott, mint béres. Most kovaköveket s hasonló apróságokat árult s a gyilkosság után eltűnt a faluból. A csendőrségnek sikerült nyomára jutni és a mai nap folyamán már le is tartóztatták. Mivel megállapítást nyert, hogy a tettes vagy tettesek a konyhaajtón keresztül hatoltak be a lakásba és nem a dince rejtkebejárattal, mint az először gyanított-

Vegyen Kolozsvári Mentő Sorsjegyet!

Huzás november 22-én.

Főnyeremény: 1,000.000 Lej.

Össznyeremény: 4,000.000 Lej.

Egész sorsjegy 100 Lej. — Fél sorsjegy 50 Lej. Kapható minden dohánytözsdeben részletre is. Vidéki rendelések egész 119 lej, fél 69 lej előzetes beutalással a főbizományoshoz.

ECKSTEIN TIVADAR -hoz Arad, Strada Vidra No. 1. intézendők. Sorsjegyek az Aradi Közlöny kiadásában is kaphatók

Aradról Ionescu-Sisesti Temesvárra megy át, ahol ugyancsak több napon át fog tartózkodni. A hatóságok fejei a mai napon minden előkészületet megtettek a miniszter fogadtatására.

ták, valószínűnek látszik hogy olyan egyén lehetett, aki valami módon rá tudta venni a magányos hölgyet, hogy a lezárt konyhaajtót részére kinyissa. A dráma azután a szobában játszódott le.

A csendőrség még egy fontos nyomra bukkant különben mai nyomozása folyamán. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a gyilkosság előtti napon kellett volna *Csiky Alexandrinának* megkannia a bérletbe kiadott földjei után esedékes bérösszeget. A csendőrség véleménye szerint ez volt a közvetlen oka a rablógyilkosságnak. A tettes bizonyára tudta, vagy hallotta, hogy a bérlők mikor fizetnek s kiválasztotta az alkalmas időt arra, hogy véres tettet végrehajtsa, hozzájusson e nagyobb összegű pénzhez. Most azt igyekeznek a csendőrség meg tudni, hogy valóban megtörtént-e a bérlet kiizetése. Ebből a célból a megerősített őrs tagjai a Seprős község környékén levő tanvák lakóit kezdik kihallgatni, mert ilymódon remélik, hogy sikerül olyan nyomot kapni, amelyen elindulva megállapíthatják a tettes vagy tettesek kilétét.

A tragikus sorsu urinő temetésére vonatkozólag a család úgy intézkedett hogy *Csiky Alexandrina* holttestét szerdán délelőtt szentelik be Seprősön, ahonnan Menyházára szállítják. Itt csütörtökön helyezik örök nyugalomra a családi sírboltban.

Iorga nyilatkozik a Sorbonne-on történt tüntetésről

Meg van szokva a politikai támadásokhoz.

Párisból jelentik: *Iorga* miniszterelnök ma nyilatkozott a Sorbonne-on tegnap lezajlott és ellene irányult tüntetésről. Kijelentette, hogy évtizedek óta él a politikai élet forgatagában és így hozzá van szokva a politikai jellegű támadásokhoz.

— A tüntető fiatal emberek mindenesetre gazdagabbak lettek a francia rendőrség vendégszeretetének megismerésével.

A francia újságírók kérdéseire válaszolva, Románia helyzetéről a következőket mondta:

— Mi nem ismerünk ellenséget. Nincsenek állandó ellenségeink. Ha a szovjet kezdeményező lépéseket tesz, kénytelenek leszünk vele tárgyalásokba bocsátkozni.

Ivlámpákkal szerelik fel a városházától a Szabadság-térig terjedő utvonalat

A bizottság leszállította a villanyárakat — Tripa főmérnök külföldi tanulmányutra megy — Javítják az utcák világítását — Temesvári vendégek az ülésen — A szingizgató matinékat akar rendezni vasár- és ünnepnapokon

Szükség van Arad és Temesvár együttműködésére

Aradváros interimár-bizottsága ma délután fél öt órakor ülést tartott, amelynek tárgysorozatán több nagyfontosságú kérdés szerepelt. Az ülést Radu Cornél dr. polgármester nyitotta meg, aki bejelentette, hogy a miniszterium rendelete értelmében az interimár-bizottság ezután csak heti egy ülést tarthat. Dr. Moldovan Silvius arravaló tekintettel, hogy a bizottság heti egy ülés alatt a város sürgős ügyeit nem tudja elintézni, javasolja, hogy két ülést tartsanak egy héten, még pedig az egyiket ingyenesen. A javaslatot a bizottság el is fogadta.

Ezután Tripa Mihály gépüzemigazgató terjesztette elő az ivóvíz megjavítására vonatkozó javaslatát. Ebben a kérdésben az igazgató több szaktervet készített el, amelyek közül az egyiket a víz megjavításának kérdésével foglalkozó albizottság is magáévá tett. Tripa főmérnök rámutatott arra, hogy az elkészített tervvel az ivóvíz kérdését aránylagosan kis költséggel hosszú évekre megoldja.

A tervezett javítások és berendezkedések kiadásai 4 millió 700 ezer lejt tesznek ki, amiből az építkezések összege 1 millió 800 ezer lej, a berendezkedésé 2 millió 400 ezer lej, a szivattyuké pedig 500 ezer lej. Radu elnök bejelentette, hogy erre a célra a jelenlegi költségvetésre 2 millió, a jövő évi költségvetésre pedig két millió 800 ezer lej van felvéve, ilyenformán kölcsönösszegre nincs szükség. A polgármester egyben annak szükségességéről hangzott, hogy Tripa gépüzemigazgatónak külföldi tanulmányutra kell ebben a kérdésben mennie, hogy azután a probléma megoldásánál ne merüljenek fel akadályok vagy hibák. Adler Tibor hasonló nézetének adott kifejezést, annál is inkább, mert a jelentős összegű befektetésért a város vezetőségét terheli a felelősség. A bizottság Tripa gépüzemigazgató kéthetes németországi tanulmányutjára 30 ezer lejt irányzott elő.

A villanygyár javaslata

A polgármester ezután ismertette azt a másik fontos vizproblémát, a vízvezetéknek a külvárosokba való bevezetését. Erre a befektetésre nincs előirányozva összeg és ezért a terv egyelőre csak terv maradhat. Ezt a kérdést vagy kölcsön útján kell a városnak likvidálnia, vagy pedig várnia kell a két év múlva összeállítandó költségvetésre.

Ezután az interimár-bizottság áttért a másik nagyfontosságú kérdésre, a villanyárak leszállításának problémájára. A kérdést Sincal György mérnök terjesztette elő a villanyművek képviselőjében. A villanygyár javaslata az volt, hogy a villanyárakat kilowattóránként 11 lej fix és a vagononkénti 13 ezer lejes szén után kalkulált 5 lej illetékben állapítsák meg, ami azt jelentette volna, hogy a villany ára továbbra is változatlanul 16 lej marad. Ezzel szemben a villanyművek hárommillió költséggel megjavítják a főút világítását a Városházától a Szabadság-térig. A műszaki-bizottság, amely a kérdést átvizsgálta, olyan javaslatot tett, hogy két évig a villany ára 15 lej 50 bani legyen. Sincal mérnök egyben bemutatta a villanyművek által tervezett modernizálást, amely szerint a főutnak a Városházától a Szabadság-térig terjedő részét iv- és függőlámpákkal látnák el.

A polgármester annak a nézetének adott kifejezést, hogy a tervezett investíció hasznos dolog, de nem életszükséglet. Hosszabb vita után végül az interimár-bizottság úgy döntött, hogy az új villanydíj négy évig 15 lej 50 bani legyen. Az ipari áram ezzel szemben változatlan marad. Emellett a díjszabás mellett a villanygyár kötelezi magát a tervezett befektetés végrehajtására. Ezután az is szóba került, hogy egyes, a centrumhoz egészen közeleső utcák is hiányosan vannak világítva, mint például a

Kossuth- és a Rákóczi-uccák. Sincal mérnök bejelentette, hogy Vass főmérnökkel már eddig is 48 új körte elhelyezését határozták el a Kossuth-uccában és Ségában, de ezenkívül még 42 drb. körte áll rendelkezésre.

Cucu Vasul dr. főorvos javasolta, hogy a Poliklinika ambulatóriumát helyezték el a Str. Gojdu-i rendőrség egyik különálló épületében, az ott lakó Maris városi tisztviselőnek pedig a színházépület egyik lakását adják át. Ezt a bizottság el is fogadta. A főorvos ezután arról számolt be, hogy a Gyermekekmenhelynek közel 300 ezer lejes követelés van a várossal szemben, még az elmúlt évekből. Minthogy erre nincs fedezet, a kérdést függőben hagyták.

Vendégek az üléssteremben

Ekkor az interimár-bizottságnak vendég érkezését jelentették. Megjelent az üléssteremben Nicolau, közigazgatási kerületi vezérfelügyelő, továbbá Furlugeanu, Temesvármegye főispánja, akik Imbroane elkész kíséretében Radu Cornél dr. legutóbbi temesvári látogatását vizsgozták. Az interimár-bizottság tagjal felállva üdvözölték a vezérfelügyelőt, aki a tanácsstagokkal kezét fogott. Radu dr. szíves szavakkal üdvözölte a vendégeket, hangzott a Temesvár és Arad közötti kapcsolatok szorosabbá tételének szükségét. Nicolau, közigazgatási kerületi vezérfelügyelő, válaszában afeletti örömeinek adott kifejezést, hogy az interimár-bizottság tagjaival megismerkedhetett, majd annak a kívánságának adott kifejezést, hogy évtizedes szaktudásával segítségére lehessen az aradi adminisztratív tényezőknél. A tanácsnak végül eredményes munkát kívánt. Furlugeanu temesmegyei főispán felszólalásában annak szükségességét hangsúlyozta, hogy a két város közötti kapcsolatok minél szorosabbá váljanak a polgárok hasznára.

Muresan János városi főmérnök bejelentette, hogy a repülőtéri hangár kijavítására a város 153 ezer lejt szavazott meg és most a katonaság magára vállalta a garázs feletti felügyeletet. Popa kultúratanácsos Janovics szingizgató kérelmét terjesztette elő, amelyben vasár- és ünnepnaponként délelőtti matinékat rendezésének a megengedését kéri. A tanács a kérelem fölötti döntést a miniszteriumi határozatig elhalasztotta. Tripa gépüzemigazgatónak 1930. évre, a Kaufmann Kamil helyében kifejtett működéséért a bizottság 100 ezer lejt szavazott meg. Több kisebb kérdés megtárgyalása után az interimár-bizottsági ülés véget ért.

Kihallgatták az AAC elnökét az irredenta vád ügyében

Valószínűleg hirtárba kerülnek a mérközösen elhangzott biztató kiáltás miatt indított eljárás iratai

Beszámoltuk arról a botrányos esetről, amely egy héttel ezelőtt az AAC-futballpályán egy mérközés során játszódott le és amelyből kifolyólag aradi diákok ellen a sziguranca hivatal vizsgálatot indított. A diákok ugyanis, mint ismeretes, amikor a mérközés véget ért, „Huj, huj, hajrá!” kiáltással üdvözölték kedvenc futballcsapatukat, amit egyesek románellenes tendenciájú indulatszónak véltek és ezért feljelentést adtak be a diákok ellen az állambiztonsági hivatalnál.

Az ügyben ma a Sportszövetségnél, mint értesülünk, kihallgatták Széll Lajos dr.-t, az AAC elnökét annak megállapítására, hogy mennyiben fedik a valóságot a feljelentésben tartalmazott, az AAC ellen elhangzott vádak.

Lőrinczy Mózes leleplezi büntársait

Az Autoglob memoranduma a vizsgálóbíróhoz

Kolozsvárról jelentik: Lőrinczy Mózesnek, a szélhámos kolozsvári bankigazgatónak kihallgatása még egyre tart. A volt bankigazgatót kívül Pastia vizsgálóbíró kihallgatta még a Kereskedelmi Hitelintézet és az Erdélyi Takarékpénztár vezetőit és tisztviselőit, továbbá az Autoglob vezetőjét, egyik könyvelőjét és végül gróf Horváth Tholdy Istvánt.

Lőrinczy Mózes legutóbban tett vallomásaiban megváltoztatta eddig tanúsított taktikáját és a beismerő vallomásokon kívül súlyosan terhelő adatokat tárt fel büntársai ellen. Az illetékes hatóságok most az irányban folytatják a nyomozást, hogy Lőrinczy vallomása mennyiben felel meg a valóságnak. Az Autoglob vezetői egyébként terjedelmes memorandumot nyújtottak át a vizsgálóbírónak, amelyben olyan adatokat tüntetnek fel, amelyek hír szerint a bűnygyben rendkívül fontos szerepet fognak játszani.

Tizenöt munkást agyonütöttek a leomló sziklák egy kőbányában

Az idő előtt felrobbant dinamit-patron idézte elő a szerencsétlenséget.

Berlinből jelentik: Hauenstein közelében egy kőbányában a dinamit-patron korábban robbant fel, mint várták. A leomló sziklák a munkások egy részét maguk alá temették. Estig 15 munkás holttestét húzták ki a törmelék alól.

Az aradi törvényszék súlyos testisértésért elítélt egy csendőrt

Vita az ügyvédi honorárium körül.

Véres verekedés történt az aradmegyei Mondorlak községben ez év májusában. Anti Demeter csendőr összetűzött Fenlecan Todorral, a szóváltásból verekedés lett, amelynek során Anti bajonettjével súlyosan összeszurkálta ellenfelet. Fenlecan az aradi közkórházba szállították be, ahol heteken keresztül állott orvosi kezelés alatt. Felgyógyulása után súlyos testisértésért bünygydi feljelentést adott be a csendőr ellen s ebben az ügyben ma tartotta a főtárgyalást az aradi törvényszék. A kihallgatott tanúk igazolták, hogy a verekedést a csendőr kezdte, akinek könnyű volt elbánni fegyvertelen ellenfelével. A bíróság a vérengző csendőrt egy hónapi fogságra ítélte, míg a 140 ezer lejes kártérítési pert polgári bíróság elé utasította, tekintettel arra, hogy Lepa Valér dr., Fenlecan jogi képviselőjének honoráriumá kérdésében a bíróság véleménye eltérő volt.

Kihallgatták az AAC elnökét az irredenta vád ügyében

Valószínűleg hirtárba kerülnek a mérközösen elhangzott biztató kiáltás miatt indított eljárás iratai

Beszámoltuk arról a botrányos esetről, amely egy héttel ezelőtt az AAC-futballpályán egy mérközés során játszódott le és amelyből kifolyólag aradi diákok ellen a sziguranca hivatal vizsgálatot indított. A diákok ugyanis, mint ismeretes, amikor a mérközés véget ért, „Huj, huj, hajrá!” kiáltással üdvözölték kedvenc futballcsapatukat, amit egyesek románellenes tendenciájú indulatszónak véltek és ezért feljelentést adtak be a diákok ellen az állambiztonsági hivatalnál.

Az ügyben ma a Sportszövetségnél, mint értesülünk, kihallgatták Széll Lajos dr.-t, az AAC elnökét annak megállapítására, hogy mennyiben fedik a valóságot a feljelentésben tartalmazott, az AAC ellen elhangzott vádak.

Az egész ügy egyébként, minden valószínűség szerint a sziguranca irattárában fogja pályafutását befejezni, minthogy egyenesen nevétség dolog a „Huj, huj, hajrá!” kiáltásban állam- és nemzetellenes tendenciát felfedezni, különösen akkor, amikor ez egy ártatlan futballmérkőzésen hangzott el.

Megállapítást nyert egyébként, hogy a két kiálló diák igazoltatói nem az ellencsapat hívei közül kerültek ki, annál is inkább, mert az ATE a társégyesületekkel mindig a legbarátságosabb viszonyban volt és van. A voltaképpen egészen jelentéktelen ügyet egyáltalában nem sportellenetektől élezték ki nemzetiségi kérdéssé. Az ügyben a vizsgálat még folyamatban van és előreláthatólag több napig tart, amíg az ügyben beidézt tanukat mind kihallgatják.

„Ha egyetlen ablakot betörnek, főbelövöm magamat“

mondotta Nagyvárad rendőrkezesztora a vasgárdisták kongresszusa előtt. — November 12-én, a borsai bünper tárgyalása napján lesz a kongresszus.

Nagyváradról jelentik: A nagyvárad-i tábla november 12-re tüzte ki a borsai emlékezetes tüzkatasztrófából származó bünügy tárgyalását. Mint ismeretes, ugyancsak erre a napra engedélyezte a kormány a vasgárdisták kongresszusát is, ami érthető izgalmat és pánikot idézett elő Nagyváradon. A vasgárdisták emberei már hetek óta erős propagandát fejtenek ki a városban a kongresszus beharangozása-gépen, ami még csak növeli a kereskedők és általában az egész közvélemény izgalmát. Ennek tudható azután be, hogy a nagyvárad-i kereskedőknek ma egy népes küldöttsége ke-reste fel Ghica prefektust, aki kijelentette a ke-reskedő-küldöttségnek, hogy a vasgárdisták kongresszusi napjára megett minden óvintéz-keést. A küldöttség eltávozása után a prefek-tus nyomban magához kérte Ramzescu rend-őrkezesztort, aki állítólag a következőket mon-dotta Ghica prefektusnak:

— *Abban az esetben, ha egyetlen ablakot is betörnek Nagyváradon, azonnal főbelövöm magamat.*

Ebből a kijelentésből is látható, hogy a ha-tóságok megtesznek minden óvintézkedést, azonban a közönség ennek ellenére is aggodal-mmal várja november 12-ét, mert Várad la-kosságának már tapasztalatai vannak és így érthető a kongresszus napjától való általános izgalom és félelem.

Magyar nyelv az aradi Felsőkereskedelmi Iskolában

Érdekes levél az Aradi Közlönyhöz — „Ahol a kereskedelmi érintkezés főnyelve a magyar, magyarul is kell tanulni“ — illetékes körök véleménye
A középfokú tanintézetekbe bevezetik a magyar nyelvet

Igen érdekes levelet hozott ma címünkre a posta, amely az *interimár-bizottság egyik határozatához küz messzemenő javaslatokat*. Arról a határozatról van ugyanis szó, amellyel a város vezetősége erre az évre is megszavazta az *aradi Felsőkereskedelmi Iskola évi 250.000 lejes szubvencióját*. A hozzánk intézett levelet, amelyet minden valószínűség szerint egy olyan aradi szülő irhatott, akinek gyermeke az isko-la növendéke, annak ellenére, hogy írója meg-örizte inkognitóját, közreadjuk, mert úgy vél-jük, hogy az a terv, amelyet felvet, méltányos álláspontot képvisel és *gyakorlati haszna ered-mény* kivívásához kívánja megadni a kezdemé-nyező ötletet: Ime:

Az Aradi Közlöny tekintetes Szerkesztőségének

Arad.

Nb. lapjuknak egyik legutóbbi számában olvasható, hogy a város Interimár-bizottsága hosszabb habozás után a folyó évre is megadta a kereskedelmi iskolák-nak az eddig nyújtott 250.000 lejes évi segélyt. Ezt az elhatározást csakis helyeselni lehet, mert olyan isko-lákról van szó, melyet Aradváros polgárai alapítottak, főleg azzal a céllal, hogy saját gyermekeiknek nyújts-on alkalmat oly, ismereteknek elméleti megszerzésére, amelyekre a gyakorlatban létfenntartásuk biztosítására szükségük lesz. Azonban ahhoz a feltételhez szeretném ennek a szubvencionálnak az átadását kötni, hogy az iskola legalább is fakultatív, módon növendékeinek a magyar nyelvnek szóban és írásban való elsajátítására alkalmat adjon. Egész egyszerűen csak arról van szó, hogy azok a növendékek akik családi körülményeiknél fogva amúgy is a magyar nyelvet használják érintke-zési nyelvnek és ennek a nyelvnek helyes szóbeli és írásbeli használatát amúgy is minden körülmények kö-zött a reális élet parancsoló követelményeként meg kell tanulják, ne legyenek kénytelenek szüleiktől e nélkülözhetetlen ismeretnek elsajátítása végett külön anyagi áldozatot igényelni.

Nem fogja senki sem tagadásba venni, hogy Ara-don és a magyar uralom alól Romániához került terü-letek nagy részén a társadalmi és kereskedelmi érint-kezésnek főnyelve a magyar. Ez egy olyan adottság, amelyet érzelmi szempontokból különféleképpen lehet megítélni. A kenyérkereset szempontjából azonban csak úgy, hogy a magyar nyelvre kereskedőnek, iparosnak, banktisztviselőnek, de mégem állítani, hogy még köz-tisztviselőnek is szüksége van. Ezt — dicséretükre mondom — maguk a hatóságok fejei is, ha talán nem is szavakkal, de tetteikkel elismerik. Elég talán, ha a vá-rosnak mostani vezetőjére, dr. Radu interimár-bizott-sági elnökre utalok, aki fölismerie, hogy a város polgá-rainak szívét és zsebet emberbaráti munkájához, a munkanélküliek megsegítéséhez úgy tudta legjobban megnyitni, ha e nemes cél érdekében az állam nyelvén kívül magyarul is szólott a város társadalmához. Ami-dön tehát azt kérjük, hogy a város polgárainak pénzé-vel segélyezett tanintézetekben adassék mód a növen-dékeknek és egyaránt szükséges magyar helyesírás-nak és levelezésnek ingyenes elsajátítására és ezt min-den kényszer nélkül csak azok számára igényeljük, kik ennek szükségét magukra nézve felismerik, nem kí-vánunk lehetetlen, vagy méltánytalan dolgot.

Mint szülő, hálás vagyok a tanügyi kormányzat és az iskolának azért, hogy alkalmat ad a növendékek-nek — az állam nyelvén mellett — a francia, német és angol nyelvnek az elsajátítására. Az üzletembernek szüksége van nyelvismeretekre, még pedig abban a sorrendben, amelyben azokat a gyakorlati életben al-kalmazni fogja.

Hálás tisztelettel: Egy olvasó.

Az érdekes levéllel kapcsolatosan felkeres-tük a város illetékes vezető köreit, hogy a le-velben felvetett ötletre vonatkozólag megfelelő helyen nyilatkozatot nyerjünk. Illetékes helyen a következőket jelentették ki:

— A felvetett gondolat — ha a kérdés-ből a politikumot természetesen kikapcsol-juk — tagadhatatlanul helyes és praktikus. A

Tudja Ön miért...

JELKEPE A TISZTASÁGNAK

millió nő

óhajtja ugyan azt a szappant?

Millió nő óhajtja a Cadum szappant. Ez tény. De mi ennek a jelentős óhajnak az oka? Az hogy a Cadum szappan kielégíti a legkényesebb igényeket is. És pedig évtizedek óta. Nem bizonyítéka ez az ő elsőrendű minőségének?

Tegyen asszonyom tehát próbát, hogyha millió személy meg van a Cadummal elégedve, megvagyunk arról győződve, hogy Ön is az lesz.

Cadum gyengéden felfrissíti az arcszínt. Ez egy olyan tiszta és finom szappan, hogy az anyák teljes bizalommal használják gyermekeik részére. Illata lágy és kellemes.

Kemény és tartósságánál fogva a Cadum rendkívül gazdaságos. Egy gondos szárítás minden csepp nedvességtől mentesítette. A gyártása annyira modern és higiénikus, hogy senki mástól érintve nem lesz az Ön kezén kívül.

Egy szilárd szappan melynek utolsó részecskéje is kihasználható.

Cadum szappan

város vezetősége, mint politikummal, természetesen semmiféle formában nem foglalkozhat a kérdés gyakorlati megítélésével, viszont ami a gondolat tényleges megvalósítását illeti, ez a tölték teljesen független közoktatási fórumok hatáskörébe tartozik. Elsősorban a közoktatásiügyi miniszterium hivatott arra, hogy ilyen irányú proposíció felett véleményt mondjon.

— Egyáltalán nem lehetetlen, — mondotta előkelő, vezető pozíciót betöltő informátorunk — hogy a magyar nyelv tanszékeinek felállítására az ország középfokú tanintézetekben is sor kerül rövidesen. Tudomásom szerint a magyar nyelv és irodalomnak már van fakultatív tanszéke a kolozsvári Károly-tudományegyetom filológiai fakultásán és olyan értesüléseim vannak, hogy Iorga miniszterelnök ur a bucu-resti-i egyetemen éppen az új tanévben nyit-tatja meg a magyar nyelv új tanszéket. Magánvéleményem szerint a megértés szellemé-nek klasszikus megnyilatkozása a kormányzat részéről fokozatosan, progresszív alapon fog minden bizonytalanságot kikövetkeztetni és nem lehetetlen, — ismétlem — hogy ennek a folya-matnak során sor kerül arra is, hogy az aradi Felsőkereskedelmi Iskola a magyar nyelvet is felvehesse fakultatív tantárgyai közé.

Az aradi mozik mai műsora

5, negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: Hermann Baur világhírű vig-játéka A KONCERT. Főszerepekben: Olga Tschecowa, Walter Janssen, Ursula Grabley és Oskar Karlweisszal.

SELECT MOZGÓ: Ma visszavonhatatlanul utol-látára, Richard Voss „Zwei Menschen“ c. regényének filmváltozata, a FEHÉR BARÁT. Főszereplői: Char-lotte Susa és Gustav Fröhlich. A cselekmény színhelye Tirol, Réma és a Szent Péter Bazilika.

ELITE MOZGÓ: A BECSÜLETÉRT. Dráma. Főszé-repekben: Gösta Eckman.

GRADISTE MOZGÓ: A BROADWAY CÉZÁRJA. Bünügyi dráma. Főszereplők: Betty Compson és John Wray.

HIREK

Ferenc József Márton-libája

Márton napja és Luther Márton születésnapja.

A naptár két Szt. Márton-napot tüntet fel egymásután, november 11. és 12-én. Az egyik lovag, a másik püspök, Szent Márton napja három vallás szempontjából is nevezetes. A galíciai zsidók e napra vittek egy kitűnő libapéndányt Ferenc József királynak. E napon több helyen eimaradhatatlan volt a libapecsénye s innen van az ismeretes Márton-liba, melynek mellcsontja ha fehér, úgy a népb. bona télire sok havat jósol, míg ellenkező esetben sáros, enyhe időt.

A **katholikus** legenda Szent Márton lovagról a következőket jegyzi fel: Márton lovag utjában egyszer egy meztelenségig lerongyolt fázó koldus került s tőle ruhát kért. Márton kardot rántott, mitől a koldus megijedt, azt hitte, hogy a lovag le akarja őt vágni. Ámde más történt. A keresztes-vitéz a kihuzott karddal kettévágta saját köpenyét, melynek egyik részét a koldusnak adta. Mártonnak éjjel álmában megjelent Jézus az elvágott ruhadarabbal s így szólt: „A Jót, melyet a szegénnyel tettél, velem tetted, Isten jutalma nem késik”. S valóban rövid időn belül Márton lovag főrangú vezéri állásba került.

A **protestáns** egyháztörténelem nevezetese teszi november 11-ét, e napon született Luther Márton 1483-ban Eislebenben, mint Luther János és neje Ziegler Margitnak gyermeke. Egy Cotta Orsolya nevű kegyes özvegy több évig saját házában nevelte a gyermek Luthert, sőt neki zeneoktatást is adott. Később Luther az ágostoni szerzetesrendbe lépett s 1517. október 31-én a wittenbergi templomra kiszegte 95 tételét, megindította a reformációt. E ténnyel, valamint a reformáció nagy horderejével és következményeivel volt alkalmunk a reformáció közelmult emlékünnepe helyütt foglalkozni. Luther 1546-ban szülőhelyén, Eislebenben halt meg, dicső öröksége az evangéliumi szabadság s a bátorítás, melyet himnusza kifejez: „Erős vár a mi Istenünk”.

Páris Lajos.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Változékony idő, megélenkülő nyugati szelekkel, némi hősülvéssel és az eső csökkenésével.

— „Hogyan védem meg a tőkém?” címmel felvetett körkérdésünkre beérkezett hozzászólások leközlését anyagtorlódás végett mára felfüggesztjük.

— **A király Bucuresztben.** Bucuresztből jelentik: Az uralkodó csütörtökön érkezik vissza Sinaiaiból a fővárosba, hogy téli tartózkodását a bucuressti-i királyi kastélyban megkezdje.

— **Perbeszéd a Vay-ügyben.** Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék ma folytatta a Vay Kázmér és társai ügyében folyó bűnügy tárgyalását. Halassy vádlott védőügyvédje kijelentette, hogy a család vádjá olyan labilis alapon nyugszik, hogy most, az utolsó percben felvetették az apróbb visszaéléseket, hogy legyen mivel megokolni azt, hogy a vádlottak vizsgálati fogságban maradjanak. Ezután Vay védője kezdett bele védőbeszédébe, azonban az elnök 2 óraker a tárgyalást berekesztette azzal, hogy holnap Vay ügyvédje folytatja védőbeszédét.

Műbutorközpont
Műbutoriparosok
bizományi lerakata

Arad, Bulev. Regina Maria No. 22.

— **Pécskai ügyvéd autókarambolja Aradon.** Súlyos autókarambol történt ma a Deák Ferenc-utca főterei torkolatánál. A 479-es rendszámot viselő autóbussz, midőn bekanyarodott az uccába, nekiütközött a 705-ös számú gépkocsinak, melynek sárlányóját elcsapta. Az autó dr. Ursutiu pécskai ügyvéd tulajdonát képezi. Megállapítást nyert, hogy az összeütközés az autóbussz vezetőnek hibájából történt.

— **A király sport-titkára Aradon.** A Romániai Sporthirlapírók Szövetsége folyó hó 21-én a Kulturpalotában estélyt rendez. Aradváros vezetősége megadta engedélyét a műsoros est megtartására. Az érdekes sport-kongresszuson többen részt vesznek Bucuresztből is. Így érkezését jelezte dr. Leucutia Aurel, a király sport-titkára és kivülé még többen, a romániai sportélet vezetői közül.

— **Az aradi nyugdíjasok a királyhoz fordulnak nyomorukban.** Szerdán délelőtt tizenegy óraker Serbanu György dr. megyei prefektust nyugdíjas-küldöttség keresi fel, amely intervencióját fogja kérni a nyugdíjkiadások érdekében. A nyugdíjasok ugyanakkor táviratot küldenek Ófelségéhez, a pénzügyminiszternek, a minisztertanácsnak és Argetoianu helyettes miniszterelnöknek. A küldöttség sorában ott lesz Moldovan Silvius dr. nyugalmazott törvényszéki főnök, Bradean dr. nyugalmazott megyei főorvos, Georgescu és Bărdossy nyugalmazott ezredek és Went Manó, a nyugdíjgyűlés elnöke.

— **Két és fél évi börtönre ítélték egy halottat.** Budapestről jelentik: Közel három héttel ezelőtt tárgyalta a budapesti törvényszék azt a nagy kivándorlási bűnügyet, melynek vádlottjai Bruckner József és társai voltak. Bruckner József és társai több dunántúli embert csábítottak arra, hogy vándoroljanak ki Dél-Amerikába és erre a célra kisebb-nagyobb összegeket csaltak ki tőlük. Bruckner Józsefet, aki időközben meghalt, 2 évi és 6 hónapi börtönbüntetésre és 1000 pengő pénzbüntetésre, míg társait kisebb-nagyobb pénzbüntetésekre ítélték. A Tábla ma felelősséget folytán tárgyalta a kivándorlási bűnügyet és beható tanácskozás után helybenhagyta a törvényszék ítéletét, mely ma jogerőre is emelkedett.

Selyem, caschmir, damaszt
PAPLANOK
nagy választék — olcsó árak
RUTKAY & BOTYE cégnél

— **Lopás vádjá alól felmentett vasuti fékező.** Onica Julcu vasuti fékezőt lopás miatt jelentették fel az aradi törvényszéken. A vád szerint Onica, kihasználva az alkalmat, amikor cukorszállítások voltak, feloldotta a zsákokat és azokból mintegy négy kilogrammnyi cukrot lopott el. A ma megtartott főtárgyaláson a bíróság kihallgatta a megvádolt vasutas feltevéseit, akik azt vallották, hogy Onica megbízható alkalmazott volt. A cukor állítólag úgy került hozzá, hogy a zsákokból kifolyt cukrot összeseperte és azt vitte a lakására. A bíróság bizonyítékok hiányában felmentette Onicát a lopás vádjá alól.

— **Halálozások.** Simonyi Anna f. hó 9-én elhunyt. Temetése f. hó 11-én, szerdán délután 2 óraker lesz a felsőtemető halottsházából.

— **Özv. Korom Józsefné.** szül. Hendl Mária életének 51-ik évében f. hó 9-én elhunyt. Temetése f. hó 11-én délután 3 óraker lesz az Attila-tér 3. számú gyászaházból. (Minden külön értesítés helyett).

— **Érdekes kommunista-per az aradi törvényszék előtt.** Az aradi törvényszék ma tartotta a főtárgyalást Tigan István ügyében, akit azzal vádoztak meg, hogy az aradmegyei Pescar faluban kommunista propagandát fejtett ki. Tigan ugyanis a világháborúban orosz fogságba került, ahonnan csak a békekötés után került vissza, ahol állítólag tagja volt egy propaganda-iskolának, amelyet az oroszok abból a célból állítottak fel, hogy a különböző nemzetiségű hadifoglyokat propaganda célokra kiképezzék. A mai főtárgyaláson a tanúk egy része igazolta azt, hogy a község lakosai előtt Tigan állítólag olyértelmű kijelentéseket tett, hogy Oroszországban jobb volt a helyzet, mint Romániában. A bíróság az államellenes izgatás vádját nem látta bebizonyítva a kihallgatott tanúk vallomásaiból és Tigan Istvánt felmentette a vád és következményei alól az indoklással, hogy az összehasonlítás csupán a vádlott véleménye volt. A propaganda elengedhetetlen kelleke pedig az, hogy valakit véleményének megváltoztatására bírjanak rá. Az érdekes ítélet jogszkörökben annyival is inkább feltűnést keltett, mert ez már a harmadik kommunista-per az aradi törvényszék előtt, amelyben a bíróság felmentő ítéletet hozott.

Megnyílt Aradon a „Butorközpont” új butorüzlet

Bene C. Emil és Komponás Dezső az új vállalkozás élén.

A negyvenöt éve fennálló Steigerwald Majos cég alatt működő butorüzletet Bene C. Emil és Komponás Dezső vette át, akik azt „Butorközpont Műbutoriparosok Bizományi Lerakata” cég alatt folytatják. A Főtér (Bul. Regina Maria 22. sz. alatti) levő cég egyik vezérrelve az, hogy a mai súlyos gazdasági viszonyok ellenére, vásárlóképesse tette vevőit az által, hogy kizárólag termelő áron hozza a raktáron levő butorokat forgalomba.

Az aradi asztalos termelő műhelyek legfőbbje kész áruját beviszi a „Butorközpont” bizományi eladási raktárába, ahol azt a legmodernebb felszereléssel látják el és asztalos áron hozzák forgalomba. Célja az új vállalkozásnak az is, hogy csak jó minőségű áru kerüljön be-raktározásra, illetve eladásra, amelynek minősége minden választékmal rendelkezik mindennemű butorokban, amivel az a célja, hogy a legkülönbözőbb ízléseket is kielégítse.

A „Butorközpont” szívesen szolgál felvilágosítással házasulandók és mindazok részére, akiket a butorbevásárlás közelről érdekel és részletes költségelőkészítést készít, minden vételkötelezettség nélkül.

— **Agyonlőtte a végrehajtót egy gazdálkodó.** Offenburgból jelentik: Neuhausenben egy Mühler nevű gazdálkodó agyonlőtte a végrehajtót, mert az el akarta vinni borjuiát. A gazdálkodó ezután elbarrikádozta magát és csak hosszas tüzharc után adta meg magát.

— **Gyilkosság Magyarádon.** Véres tragédia játszódott le tegnap az aradhegyaljai Magyarád községben. Iarcos György községbeli gazdálkodó valamin összeszólkozott sógorával. Tatár Györggyel. A veszekedés verekedéssé fajult és eddig még ki nem derített körülmények között Iarcos fejszét ragadott és azzal fejbevágta sógorát. Tatár eszméletlenül esett össze és reggelre a kapott súlyos fejszét következtében meghalt. A gyilkos gazdálkodót letartóztatták és az ügyben szigorú vizsgálatot indítottak.

MEGNYÍLT
IVÁNYI

új elpőüzlet,
Főtér, Dáciával szemben.
CONSUM bevásárlóhely.

— **Szabadegyetemi előadások a Magyar Otthonban.** Ma, szerda este 9 óraker Belezna István festőművész: „A nő szépség szerepe a történelemben és a művészetben” címen. 10 óraker pedig dr. Szelle Károly: „A modern zene” címen tartanak előadást. Dr. Szelle Károly által ismeretett példákat az előadó és Rényi Józsa zongoraművész fogják zongorán bemutatni. A szerdai és vasárnapi szabadegyetemi előadások látogatása minden egyes esetben díjtalan, ruhátár sem kötelező.

— **Apa a fia ellen.** Rosu Filimon kurticsi jómódú gazda különös feljelentést adott be fia, Rosu György és annak felesége ellen. A vád szerint a fiatal pár, akik együtt laktak az öreg házaspárral, kihasználta azt a bizalmat, amit otthon élveztek és a ház padlásán felhalmozott buzából nagyobb mennyiséget eltulajdonítottak. A feljelentés alapján megindított bűnperben ma tartotta meg a főtárgyalást az aradi törvényszék Sanciú-Nicu-tanácsa. A tanúvallomásokból az derült ki, hogy az öreg gazda nem volt meglegedve fia házasságával és ily módon akart kellemetlenséget okozni menyének, illetve fiának. Mivel a törvényszék nem látta beigazoltnak a lopás vádját, Rosu Györgyöt felmentette a lopás vádjá alól.

— **Az aradi Gutenberg Dalkör férfi- és vegyeskara november 21-én, szombaton este fél 9 órai kezdettel nagyszabású hangversenyt rendez a Minorita Kulturházban.**

A hűtlen Eckerhart

Fegyverszüneti évforduló Aradon

Tizenegy órákor egy percre megáll minden munka.

Érdekes rendelet érkezett ma reggel az aradmegyei prefekturára a belügyminisztériumból. A rendelet holnap, szerdán, a fegyverszünet tizenharmadik évfordulóján utasítja a különböző egyházakat, hogy 11 órákor valamennyi templom harangját szólaltassák meg annak emlékeztetére, hogy tizenhárom évvel ezelőtt ért véget a világháború vérzivatar. A görögkeleti katedrálisban ugyanekkor ünnepi Tedeumot tartanak, amelyen résztvesznek az összes katonai és polgári hatóságok is.

Az aradi ipari üzemekben pontban 11 órákor egy percre leáll a munka, hogy a termelés is ezzel a manifesztaációval juttassa kifejezésre együttérző ünneplését a fegyverszünet 13-ik évfordulóján. Értesülésünk szerint a Tedeumon az Aradra érkező Ionescu-Sisestí miniszter is megjelenik.

— **Váratlanul elhunyt Lippa város főjegyzője.** Tegnap temették el Boksa Mátyás volt lippai főjegyzőt, aki szívizéhség következtében hirtelen meghalt. Az elhunyt az impérium átvételekor került a város élére, amelynek ügyeit a türelmes megértés szellemében vezette közmegelegedésre. Elhunytá alkalmával általános részvét kísérte el utolsó útján.

— **Buzatolvajlás vádja több pankotai lakos ellen.** A pankotai csendőrség ma bekísérte az aradi ügyészségre Sandra György, Bratec János, Sandra János, Bratec Miklós és Ranca János pankotai lakosokat, akik ellen az a vád merült fel, hogy több helyről nagyobb mennyiségű búzát loptak. Tekintettel arra, hogy a csendőrségi nyomozás konkrét bizonyítékokat a letartóztatott búzátolvajlók bűnössége mellett nem produkált, az ügyészség elrendelte szabadlábra helyezésüket.

— **Az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi szakosztályának vezetősége ezúton is felkéri tagjait, hogy a vasárnapi turista-estély végleges megbeszélése céljából szerdán este a megállapított időben a hivatalos helyiségben okvetlenül megjelenni szíveskedjenek.**

A román és más modern nyelveket

csak a

FRIEDMANN-féle

tanfolyamokon sajátíthatja el olcsón és könnyen. Siessen beiratkoant. (Volt Szabadság-tér 21. szám.)

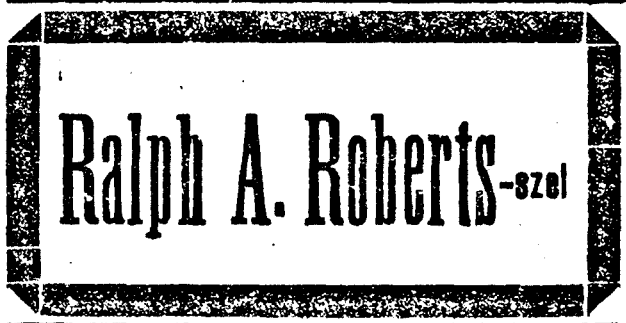
— **Az Iparos Otthon ötödik szezonnyitó-előadása.** A kitünő és közkedvelt iparos kulturházi művészegyüttes november 15-én, vasárnap este pontosan 9 órákor tartja ötödik évadnyitót, egyben 125-ik sorozaatszámú előadását. Színpadra kerül Fodor László egyik legbájosabb három felvonásos vígjátéka, a „Bölcsődal”, mely darab Aradon premier is lesz. Előreláthatólag a kiváló vezetést alatt álló Kulturház a viszonyokhoz alkalmazkodó új rendszerével ezután is telve lesz a szépért és nemesért lelkesedő közönséggel.

— **A turista-estély műsora.** Megírtuk, hogy az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi szakosztálya az Iparosotthonban november 15-én, este hat órai kezdettel turista-estélyt rendez. Az agilis rendezőség most állította össze a végleges műsört, Papp Lajos 100 képből álló vetített előadásán kívül Timkó Margit előnyösen ismert zongoratanárnő zongorán magyar dalokat fog játszani, míg Záray Jenő szakosztályi elnök érdekes felolvasás keretében fog megemlékezni a thristaság fogalmáról és a turistalélekről. Az estélyre minden bejegyző, csupán a műsor megváltása kötelező.

Bocu Sever másfélmillió lejen felüli vám-bírságát jóváhagyta az aradi törvényszék

A volt kormányzó felebbezését visszautasították — Az ítélet meglepetést keltett — Végső fokon a temesvári Tábla dönt

Az aradi törvényszék ma hirdett ítéletet Bocu Sever volt bánati miniszter, ismert butorszállítási ügyében. A volt miniszter ellen azon a címen indult meg az eljárás, hogy Párisból hozatott három vagon butort, szőnyeget, valamint selyem tapétákat, amelyek után azonban nem fizette le a törvényben előírt behozatali illetéket. A törvényszék a feltűnést keltő ügyben a főtárgyalást október végén tartotta meg, amelyen Bocu Sever is megjelent és személyesen adta elő védekezését. A törvényszék akkor az ítélet kihirdetését november 3-ra halasztotta, tekintettel azonban arra, hogy a két bíró között véleménykülönbség mutatkozott a Senciu-Constantinescu-tanácsba bevonták Po-

descu törvényszéki bírót is és az ítélethirdetés napját november 10-én állapították meg.

Általános érdeklődéssel várták az ítélethirdetés napját, amely meglepő fordulatot hozott ebben az ügyben. A törvényszék ugyanis bebizonyítottak látta a vámvezérgazgatóság által megállapított vádat, Bocu Sever felebbezését visszautasította és jóváhagyta a vámhatóságok által megállapított vámbírságot, mely 1,700.000 lejt tesz ki. Az ítélethirdetésen a pénzügyminiszter részéről Eletterie Radulescu bucaresti-i ügyvéd, míg Bocu Sever részéről

Zavarban

Egy autóvezető meglát az országúton egy ifjú hölgyet, aki motorkocsija mellett állván, aggodalmasan vizsgálja azt. A vezető előzékenyen ajánkozik:

— Segíthetek valamit, kisasszony?
— Nézze csak ezt a benzínmutatót. — mondja gonderheltlen. — Épp a középvoalon áll és most nem tudom, hogy tele van-e, vagy félig üres?

Boldog idők

— Fiam, most már huszonegy esztendőds vagy; bizony, most már magad is gondoskodhatnál egyről-másról.

— Például miről?
— Kifizethetnéd a három utolsó részletet, amivel még a gyerekkocsidra tartozom.

— **Átvették az aradi Munkás Otthont.** Ma félután 3 órákor kezdte meg az aradi Munkás Otthon átvételét Strengar-Demian Sava, a szociáldemokrata országos szaktanács nevében. A tulajdonjogot telekkönyvileg ugyancsak bekebelezték. Az országos szaktanács 600.000 lejt fizetett a Polgári Takarékpénztár jogutódának, a Bánati Bankegyesületnek.

— **Tea-estély.** Folyó hó 14-én a Központi összes termeiben nagyszabású tea-estélyt rendez a Wizo. A táncos és román kívül nagy bridge-verseny lesz a télikerthben Arad legjobb bridge-játékosai vezetésével. A játék feltételei megtudhatók a Fibra-cégnél, dr. Köves Lászlóné lakásán (Salacz-u. 11a) és a Dácia-kávéházban. A benevezések ugyanitt történnek. Kérjük a benevezőket péntek estig jelentkezni a technikai előkészületek miatt. A tánczenét elsőrangú jazzband szolgáltatja. Kezdeté 9 órákor, estélyi ruha nem kötelező.

— **Hasszerelés,** rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomorbelhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával mellett visszafejlődnek.

Imadese szintén bucaresti-i ügyvéd jelent meg. Bocu Sever jogi képviselője az ítélethirdetés után bejelentette, hogy a törvényszék döntését meglebbezi a temesvári Táblához a következő érdekes indoklással:

A vámvezérgazgatóság megállapítása annyiból nem helytálló, mert Bocu Sever a curtici-i vámhatóságtól csupán annyit kért, hogy a Párisból érkezett árukat ne vámolják el a curtici-i határállomáson, hanem Radnán, tekintettel arra, hogy azok speciális butorszállító kocsiba voltak csomagolva. A megállapított vámösszeg tudomásulvétele után Bocu Sever a pénzügyminisztertől az összeg redukálását kérte, amit meg is kapott és a miniszterium a fizetendő vámösszeget 85.000 lejben állapította meg. A fizetési határidő elmúltával a vámilleték leróására Bocu ujjabb tiznapos határidőt kapott, közben a temesvári kormányzóság ügyei annyira lefoglalták, hogy megelégedett az ujjabb terminus betartásáról. Amidőn a nemzeti-parasztpárti kormány távozása után jelentkezett a vámilleték kifizetésére, azt a felvilágosítást kapta, hogy a vámvezérgazgatóság már nem fogadja el tőle ezt az összeget és az ügyben megindult ellene az eljárás.

Bocu Sever butorszállítási ügyében tehát végső fokon a temesvári Tábla fog dönteni.

a szezon vígjáték-slágere.

— **Ellékt aradi utazó.** Deutsch Mór aradi textilkereskedő feljelentést tett Kardos József nevű utazója ellen, aki a feljelentés szerint nagyobb értékű árut vett át tőle, amelynek értékével nem számolt el. Az aradi törvényszék Senciu-Nicula-tanácsa ma tartotta az ügyben a főtárgyalást és Kardos Józsefet 20 napi elzárásra, valamint 27.000 lejt kártérítés, azonkívül a felmerült perköltések megfizetésére ítélte.

— **Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyző Egyesületének hivatalos közleménye.** A CFR vezérgazgatóság rendelete alapján felkérjük az összes CFR, volt ACsEV, MAV, valamint katonai nyugdíjas tagjainkat, hogy az 1932. évre kiosztandó szabadutazási, 75%-os, valamint 50%-os kedvezményes utazásra jogosító jegyfűzetek és szelvények idejében való kinyomathatása céljából haladéknélkül mutassák be egyesületünk hivatali helyiségében (Pisata Avram Iancu 18.) előjegyzés céljából ugy a saját, valamint igényjogosult családtagjaik érvényben álló arcképes igazolványaikat, hogy a szükséges adatokat kimutatásba foglalva az illetékes hivatalhoz előírt időben felterjeszthes-sük. A szabadjegy és kedvezményes utazásra jogosító jegyfűzetekért, nyomtatvány és kezeles költség címén személyenkint 8 lejt lesz befizetendő és ezen alkalommal kérjük a tagsági könyvet is bemutatni. Tekintettel arra, hogy a szóbanforgó kimutatást folyó évi november 15-éig feltétlenül el kell készítenünk, kérjük a szükségletet haladéknélkül bejelenteni. Az el-nökség.

A rut foglerakodás eltávolítása egészen egyszerű. A fogakat az ismert Chlorodont fogpéppel kell tisztítani és azután gargarizálás közben a szájat Chlorodont szájvízzel jól kimosni. Egy tudós ára 32 és 20 Lejt.

— Az „Uj Idők” e heti számából sem maradtak ki a népszerű rovatok: Keresztretjvény, Szerkesztői üzenetek, Szépségápolás, Kézimunka, Gasztronómia, Kertészet. Bárkinek küld díjtalan mutatványszámot a kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy-ut 16. Előfizetési díj egy negyedévre 260 L.

WEISZ és BENJAMIN kézimunka. Évtizedek óta elősmert szolid kiszolgálás. Olcsó árak. Nagy választék gyapju-fonalakban

Kézpénzért vásárolnak ruhaneműket az aradi munkanélkülieknek

A segélyakció kibővítése.

A munkanélküli segélyakció vezetősége ma a ruha-akció terveinek kibővítésével foglalkozott. Elhatározták, hogy a munkanélküli családok gyermekeinek a segélyakció készpénzvásárlások útján is beszerez ruhaneműket, illetve a begyűlt pénzeszegek egy részét arra fordítja, hogy ruhaneműt vásároljon rajta.

November 7-én a Városi Kávéházban lefolyt tombola-estélyen 7026 lej gyűlt össze. Ebből az összegből a segélyakció vezetősége 60 méter ruhaanyagot vásárolt be. A tricotategyár igazgatója, Stern József 54 méter ruhaanyagot ajánlott fel és két darab teljes fiúöltönyt 1400 lej értékben. N. N. 50 méter ruhaanyaggal járult hozzá a ruha-akció gyűjtéséhez, míg a Bársony-cég 12 darab kötött sapkát ajánlott fel a munkanélküliek gyermekei számára.

Felmerült az a terv is, hogy intellektuális munkanélkülieket helyez el a város vezetősége a kulturpalotai könyvtár rendezési munkálatainál. Erre vonatkozólag a Kulturpalota igazgatósága fog végleges formában határozni.

Verekedő adóvégrehajtók

az aradi vizsgálóbíró előtt — Sulyos vádak két mácsai végrehajtó ellen

Különös körülmények között történt mintegy két hónappal ezelőtt egy adóvégrehajtás az aradmegyei Mácsa községben. Goron Péter és Paschilovici Teodor megjelentek Cozma Dimitrie mácsai lakos házában, ahol csak az asszony tartózkodott otthon. A két végrehajtó arra való hivatkozással, hogy Cozma adótartozása van, lefoglalták a lakásberendezés egy részét és kijelentették, hogy a könnyebben elmozdítható dolgokat, mint az ágyneműket és a házaspár fehérneműjét nyomban magukkal viszik. Az asszony tiltakozott a foglalás és a lefoglalt értékek elvitele ellen arra való hivatkozással, hogy az adót pontosan befizették és adóhátralékban nincsenek. A két végrehajtó azonban, akiknek kíséretében Crisan Ilie községi rendőr is ott volt, erőszakoskodni kezdtek az asszonnyal, akit többször megütöttek és az egyik közülük a földre is teperte.

Hivatalos hatalommal való visszaélés miatt tett a magáról megfélemlített két adóvégrehajtó ellen a sulyosan inzultált asszony bűnvádi feljelentést az aradi ügyészségen. Mager Romulus dr., aki ideiglenesen vezeti a második vizsgálóbírói kabinetet, ma hallgatta ki az ügy szereplőit, akik közül Crisan Ilie községi rendőr tett sulyos vallomást Goron és Paschilovici ellen. A rendőr elmondta, hogy a végrehajtók jól tudták hogy Cozmáéknál másnak az adóhátraléka miatt foglalnak és a foglalásról, valamint a lakásból elvitt dolgokról semmiféle jegyzőkönyvet nem vettek fel. Ugyanazon délutánján egy másik mácsai lakosnál is megjelentek, ahol többek között nagyobb mennyiségű dohányt foglaltak le, amelyet a községhezára szállítottak be. A dohány tulajdonosa azonban később intervenált az adóellenőröknel és sikerült az ügyet oly módon elintézni, hogy a dohány, valamint a felvett jegyzőkönyv is eltűnt a községhezáról.

Mager dr. többször szembesítette a községi rendőrrel a két adóvégrehajtót, akik ennek dacára megmaradtak amellett, hogy a feljelentés nem más, mint hajsza ellenük. A mai kihallgatás befejezése után a vizsgálóbíró több tanút idézett be, további kihallgatás céljából.

Készül az aradi zálogház tervezete

November hónap második felében kerül az önálló aradi tervezet az interimár-bizottság elé — Jegessy Károly dr. városi főügyész nyilatkozata az Aradi Közlöny számára — Nemcsak anyagi, hanem erkölcsi szempontoknak is érvényesülnie kell az új intézmény megalapításánál

Számos aradi vállalkozó jelentkezett eddig is a koncesszióért

Aradváros vezetőségének rendelkezésére a belügyminiszterium egy zálogházi koncessziót bocsajtott ki, amely jelenleg is a város tulajdonában van. Ez az engedély felhatalmazza arra Aradváros vezetőségét, hogy a város területén egy kézzzálog-üzlettel foglalkozó intézményt létesíthessen akár saját kezelésében, — amint azt a temesvári és a brassói városi tanácsok megvalósították — akár pedig bérletbe adja ki olyan megbízható vállalkozónak, akinek személye kellő erkölcsi és anyagi garanciát nyújt arra, hogy az aradi zálogház valóban a rászoruló szegényebb néposztályok támogató intézménye és nem uzsora-intézet lesz, amely csak arra volna jó, hogy a nehéz anyagi körülményekkel küzdő embereket még utols kis ingóságuktól is végérvényesen megfosssa.

A város interimár-bizottsága mindeddig csupán csak egy ízben foglalkozott a tervvel, amidőn megbízást adott dr. Jegessy Károly városi főügyésznek, hogy készítse el a felállítandó intézmény alapszabály-tervezetét. Jegessy dr. a város vezetőségének intencióihoz híven, tehát már eleve számításba vette azt a körülményt, hogy Aradváros bérbe kívánja kiadni a zálogházi koncessziót és ennek megfelelő módon kezdett hozzá a megbízás végrehajtásához. A tervezet összeállításának munkáját mindenestre megnehezíti az a körülmény, hogy Temesváron például a városnak egyéni kezelésében van az egyetlen zálogház, más városokban pedig más és más a helyzet. Ezért Aradváros vezetősége ebben az esetben is arra kényszerül, hogy uttörő munkát vállaljon egy olyan tervezet megalkotása útján, amely úgy a város, mint lakosságának érdekeit elsősorban is szem előtt tartja, de egyúttal rentábilis jövedelmet biztosít egy esetleges bérlo számára is.

Az Aradi Közlöny munkatársa az aradi zálogház előkészítő munkálataival kapcsolatosan ma beszélgetést folytatott dr. Jegessy Károly városi főügyésszel, aki kérdéseinkre a következőket mondotta:

— A zálogházi tervezeten már napok óta dolgozom és remélem, hogy pár napon belül be is fejezem. A munkát minden esetre lassítja

Anyakönyvi kihágás miatt ítelt el egy jegyzőt az aradi törvényszék

Amikor a vádolt azért nem jelentkezik, mert azt hiszi, hogy a bíróság ismeri őt.

Különös ügy került ma felebvezés folytán az aradi törvényszék elé. Az ügy előzménye egy feljelentés volt, amelyet a megyei prefektúra adott be Dudas Simon primár és Muresan Simon jegyző ellen. A vád szerint mindketten kihágást követtek el az anyakönyv vezetésével kapcsolatban, amennyiben nem jegyezték elő pontosan sem a születéseket, sem pedig a halálkozásokat. A járásbíró elsőfokon mindkét községi alkalmazottat elítélte, akik az ítélet ellen felebvezést jelentettek be. A mai tárgyaláson a felek nem jelentkeztek, mire a törvényszék ítéletet hozott a felek távollétében és Dudas Simon bírót felmentette, míg Muresan jegyzőt 300 lej pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet kihirdetésénél jelentkezett csupán a jegyző, aki a hallgatóság között volt s aki azzal védekezett, hogy annak tudatában nem jelentkezett, mert azt hitte, hogy a bíróság ismeri őt. A nem mindennapi védekezést, amely érthető derűtséget keltett a bíróság tagjai között, nem fogadták el. Az ítélet ellen Muresan Simon jegyző felebvezést jelentett be.

az a körülmény, hogy teljesen új alapokon kell felállítanunk a szükséges tervezetet, amely már úgy lesz megkonstruálva, hogy a város koncesszió bérbeadását veszi alapulvül.

— A tervezet egyes részleteiről nem nyilatkozhatom — mondotta Jegessy dr. — de az interimár-bizottság egyik legközelebbi ülésén már tárgyalás alá fogjuk venni. Erre minden valószínűség szerint már november 14 második felében sor kerül. Ekkor a nyilvánosságnak is módot adunk rá, hogy a város tervezetében minden érdeklődő betekintést nyerhessen.

A városi zálogház felállításának terve tehát rövidesen a megvalósulás útjára lép. Az interimár-bizottságnak mindenestre gondja lesz bizonyára rá, hogy az új intézmény, amelynek erkölcsi tulajdonosa Arad városa marad, ennek megfelelő keretek között és szellemben kezdje meg működését. A koncesszió bérletére — amint Radu dr. interimár-bizottsági elnöktől értesülünk — számos jelentkező van eddig is, akiket nem riasztanak vissza az uzsora-törvény szigorú rendelkezései, amely a zálogházak számára is szorosan megszabja a zálogba-helyezett ingóságokra kért kölcsönök után fizetendő kamatok nagyságát.

Liszt Ferenc legjobb tanítványának unokája kaffát árul Aradon

Schmettow birodalmi grófné, a hírneves nagynya szerzeményeiből akar kenyeret keresni az unoka.

Két fekete ruhás, lefátyolozott, halkszavú asszony jár be bent ma szerkesztőségünkben. Mintha csak egy régi Feuillet-regény elsárgult lapjai közül léptek volna elő, olyan csendesen, szerényen beszéltek. Koffafizetést hoztak, amely a mai napon hagyta el a sajtót valamelyik aradi nyomdában. A füzetékek címlapján halvány haberkoszoruba foglalva ott áll a szerző neve: Bobday Gyertyánffy Mathilde Annália, Schmettow birodalmi grófné.

— A nagyanyám volt... — mondja a fiatalabbik látogatónk csendesen. És elbeszélése nyomán megelevenedik előttünk Liszt Ferenc egyik legjelesebb tanítványának életbörténete.

— Bobdai birtokunkon, Temes megyében született. Már gyermekkorában kitűnő zenei talentumnak bizonyult. Mikor férjhezment Schmettow német birodalmi grófnő, egyelőre visszavonult a zenei működés teréről. Azután midőn ferje elesett a porosz-francia háborúban, végleg első szerelmének, a zenének szentelte életét. Mint Liszt Ferenc legjobb tanítványának egyike, hangversenykörutad tett Európa összes meropólisain keresztül. Mindenütt fellépett és a nagytehetségű zongoraművésznőnek és zeneszerzőnőnek nagy sikerek jelölték útját. Egy, elsárgult párisi lapkritika ezt írja: Páris... „Liszt játszhatott hasonlóan, mint ahogy ez az asszony játszik“. Nizzában halt meg, még a háború előtt...

Az unoka most adatta ki hírneves nagyanyjának szerzeményeit. Dallamos, finom muzsikája, megkapó dalok, polkák, valcerok stb. Liszt Ferenc tanítványának szerzeményei bizonyára utat fognak találni a szerzőjük halála után évtizedekkel is a mai zenekedvelő, minden muzsikáért rajongó közönség szívéhez. A halott szerző unokája most ebből akar megélhetést teremteni magának és édesanyjának... Ez is korpék 1931-ből...

A londoni Rothschild és a nagyváradi Wertheimsteinék

A meszaliánsz — A londoni Rothschild adománya

Vécsey Miklósnak Budapesten most könyve jelent meg, amely a politika, a születés- és a pénzarisztokrácia kiemelkedő neveinek élettörténetével foglalkozik. A könyv egyik legérdekesebb fejezete „Mrs. Rothschild” címet viseli.

Bethlen Margit grófné nemrégiben férjével, a volt magyar miniszterelnökkel több napot töltött Londonban. Bethlen grófné szabadidejének nagyrészt az angol arisztokrácia és a brit birodalom irodalmi és művészeti körében töltötte. Vendége volt háró Rothschild Charles feleségének, a nagyváradi születésű Wertheimstein Rózsika baronesszének. Ez az első hölgy, aki 25 évvel ezelőtt költözött el Váradról, nagy szerepet játszik a legelőkelőbb londoni társaságokban.

A Wertheimstein báró család annakidején nagy tekintélynek örvendett Bihar megyében. Rothschildné apja, Wertheimstein Alfréd báró Nagyváradon élt és ha elegáns, magas, arisztokratikus alakja valahol megjelent, mindenki nagy tisztelettel süvegelte meg. Wertheimstein báró, a megközelíthetetlen, büszke arisztokrata mint ulánus kapitány került Váradra. Dacára zsidó vallásának, a legmagasabb mágnás katonai és egyházi körökkel tartott fenn bensőséges viszonyt. Pazar berendezésű palotában lakott, amely csakhamar a társadalmi élet központjává vált. Ez volt a vidék notabilitásának és gentryjeinek állandó találkozóhelye.

A kapitány abban az időben sokat járt Grosz Frigyes tanár, az ismert szemspeciálista házához. A szépségükről híres Grosz-leányok vonzótták a fiatal katonatisztet. A barátságból szerelem fejlődött ki, aminek hamarosan lakodalom lett a vége. Ebből a házasságból született Wertheimstein Rózsika bárónő, a londoni Rothschild felesége.

Wertheimstein Rózsikát tartották Bihar megye legszebb leányának. Csodás megjelenéséhez nagyfokú műveltsége párosult. Wertheimstein Rózsika egyszer Telek grófnénál volt vendégségben és ott ismerkedett meg Rothschild Károly báróval, a londoni bankár fiával. A fiatal bárónak rendkívül megtetszett a ragyogó szépségű magyar leány s rövidesen esküvőt ünnepeltek. Az öreg Rothschild eleinte ellenkezett ugyan, de amikor a Wertheimstein-családról kapott információkat átnézte, megtudta, hogy a Wertheimstein-család nemessége ősrégi eredetű és méltó arra, hogy a Rothschild dinasztiaiba olvadjon. A Wertheimstein-családot Mária Terézia nemesítette. A Wertheimstein-ház barátai még azt is állítják, hogy a szép Rózsika csinált meszaliánszot, mert a Wertheimstein-család nemessége régebbi, mint a Rothschildké s Bécsben már régen létezik egy Wertheimstein-tér, de Rothschild-uccát még nem ismernek.

Rózsika baronessz esküvője Bécsben folyt le és az esketést dr. Kecskeméti, a váradiai híres rabbinusa végezte. A bécsi rabbi szokatlannak találta, hogy Bécsben magyar rabbinus adja össze a fiatal párt s neheztelésüket közölték is az öreg Rothschild báróval, aki azonban kijelentette, hogy szigorúan ragaszkodik Kecskeméti személyéhez. Az esküvő után arról tanácskoztak a szülők, hogy a nász emlékére milyen összeget adjanak jótékony célra. A mindent tudnivaló bécsi traccskörök százezer koronát vártak Rothschildtól. A lakodalmi ebédnél Rothschild báró Wertheimsteinhez fordult:

— Mit adjunk jótékony célra?

— Huszezer koronát! — válaszolta Wertheimstein. — Te adsz tizezer koronát és én ugyanazt az összeget!

Rothschild báró egy szót sem szólt, de arcvonásai elárulták, hogy megértette Wertheimstein gondolatát. Ez ugyanis válaszában tudtára adta Rothschildnak, hogy van olyan nagy ur, mint ő és jótékony célra Rothschildnál egy fillérrel sem adhat kevesebbet.

Bűnvádi feljelentés egy aradi ügyvéd ellen, a Marmarosch-bankban elhelyezett örökség miatt

Érdekes bűnvádi feljelentés érkezett ma az aradi ügyészségre, egy aradi ügyvéd ellen. A feljelentés adatai szerint az ügyvéd a közelmúltban kapta meg egy aradi család örökösai számára kézbesítendő hagyatéki összeget az aradi törvényszék árvaszéki ügyosztályától. Az ügyvéd, mielőtt az örökösöket értesítette volna, a pénzüsszeget nem akarta magánál tartani és ezért elhelyezte a Marmarosch bank aradi fiókjában. A betét elhelyezése után néhány nap múlva a bank inzulvens lett és így az örökösök nem jutnak hozzá örökségükhöz.

Tekintettel arra, hogy az ügyvédnek az örökösök beleegyezése nélkül nem lett volna szabad az összeget bankba elhelyezni, megtették ellene a bűnvádi feljelentést.

A székudvari férjgyilkosság az aradi törvényszék előtt

A januári ójszaka titka — A feleség és két tettestársa beismerte a gyilkosságot — A gazdálkodót megfojtották, majd felakasztották — Kedvezően vallanak a tanúk — A gyilkosság napján a feleség Aradon tartózkodott —

Rejtélyes eset történt ez év január 15-én az aradmegyei Socodor községben. A kora reggeli órákban lakásán felakasztva találták Miscutia János jómódu gazdálkodót. A látszat öngyilkosság mellett szólt, azonban csakhamar bizalmas értesítést kapott a csendőrség, hogy az idősebb gazdálkodó nem természetes halállal halt meg. A feljelentés szerint felesége, Miscutia Florea, az áldozat unokaöccse, Miscutia György és annak tettestársa, Barna Demeter tették el láb alól Miscutia Jánost, olyan színezetet adva a dolognak, mintha öngyilkosság történt volna. A gyilkosság oka állítólag az volt, hogy az özvegyen maradt asszony férjhez mehessen a férj unokaöccséhez, akivel különben már régebben szerelmi viszont folytatott. A súlyos vád alapján a csendőrség bevezette a nyomozást és csakhamar letartóztatta a három gyanúsítottat, akik a csendőrségen be is vallották, hogy a gazdálkodót unokaöccse és annak barátja fojtották meg, a holttestet azután felakasztották. Barna Demeter a gyilkosságban való részvételért tizezer lejt kapott.

A letartóztatott gyilkosokat a csendőrség beszállította az aradi ügyészségre, ahol kihallgatásuk után vizsgálati fogságba helyezték őket. — Ügyükben a törvényszék Sanciuc-Nicula-tanácsa ma délután kezdte meg a főtárgyalást. A vádat Gutunon ügyész, míg a védelmet Athanassiady Jean és Pausesti Miklós látták el.

A bíróság közel negyven tanut idézett be és hallgatott ki a tárgyalás folyamán. A tanúk legnagyobb része azt vallotta, hogy Miscutiakék huszonnégy éve éltek együtt, husz éves gyermekük van és az asszonynak semmi oka nem volt arra, hogy férjét eltétesse láb alól. Arról, hogy unokaöccsével házasságra akart volna lépni az asszony, a tanúk nem tudtak.

Ezután Athanassiady ügyvéd mondta el másfélórás védőbeszédét, amelyet kínos incidens zavart meg. Az izgalomtól és a teremben levő nagy

November 15-ike a Zsidókorház sorsjegyek húzásának napja

Még ma vegyen Zsidókorház sorsjegyet, mert eddig még minden húzáson Aradra mosolygott a szerencse. Sorsjegyek részletre is kaphatók KOCHNÁL és az összes tőzsdékben.

hőségétől — a tárgyalóterem zsufolva volt hallgatósággal — a vádlottak egyike rosszul lett. A fegyőrök a folyosóra vezették ki, ahol magához tért, majd újból elfoglalta helyét a vádlottak padján.

Az ügyvéd védőbeszédében rámutatott arra, hogy semmi erkölcsi indító oka nem volt a gyilkosságnak. Az asszony jól élt férjével, különben is az állítólagos gyilkosság napján Aradon járt bent, tehát nem áll fenn az, amit a vád hangoztat, hogy személyesen biztatta fel a két férfit a gyilkosság elkövetésére. Majd Pausesti Miklós ügyvéd mondotta el védőbeszédét, amelyben kimutatta az öngyilkosság látszatát. Szerinte más adat a bűnösségük mellett nincs, mint a vallomás, amit a csendőrségen tettek, aminek azonban kétes értéke van. A két védőügyvéd felmentést kért. A bíróság rövid tanácskozás után úgy döntött, hogy az ítélet holnap dében hirdeti ki.

Felmentették a hamisítással vádolt aradi iskolaigazgatót

A temesvári detektívet is felmentette a bíróság.

Az Aradi Közlöny beszámolt arról, hogy egy aradi iskolaigazgató ellen eljárás indult meg a temesvári törvényszéken okiratfahamisítás vádjá miatt. Az iskolaigazgató, aki azelőtt Mikalákn volt, Sasu György temesvári detektívnek hamis iskolai bizonyítványt állított ki a vádirat szerint s a detektív ezen bizonyítvány alapján foglalta el évekket ezelőtti állását a szigorúan. A mai tárgyaláson a törvényszék nem látta bebizonyítottának a hamisítást és így a vádlottakat felmentette. Az ügyész felebbezett.

LE G U J A B B

Elsülyedt egy óceánjáró a biscayai öböl közelében

Száztizennyole ember a hullámsírban

Bordeauxból jelentik: A bordeauxi szikratáviró állomás a Georgios nevű óceánjáró gőzös vészjeleit fogta fel, amelyeket a biscayai öböl közelében adott le. A későbbi szikratávirati jelentések szerint egy gőzösnek sikerült megközelítenie a Georgios és néhány embert onnan megmenteni. A jelentés szükszavú, de ebből is következtetni lehet arra a kétségbeesett

küzdelemre, amelyet az óceánjáró hajó utasai és személyzete életükért vívtak. A hajó órákig hanykolódott a tengeren, vészjeleket leadva, anélkül, hogy bárholman is segítség érkezett volna. Későbbi jelentések szerint a süllyedő hajó fedélzetén állítólag még 118 ember tartózkodott. Egy idő óta a végveszélyben lévő hajóról már vészjelek sem érkeznek.

Szezonnyitó előadás az IPAROS-OTTHON-ban

1931. évi november 15-én, vasárnap este 9 órakor szinre kerül:

Fodor László 3 felvonásos kitünő vígjátéka:

Bölcsődal.

Kezdeté pontosan 9 órakor.

Vörös álarcos rablók megkínították és kifosztottak egy erdőtermelőt

Három millió lejt követeltek a vállalkozótól — Halálra kínították az egyik fiút — Nyomuk veszett a rablóknak

Cernautiból jelentik: A közel fekvő Sucava községben megdöbbentő esemény történt. Az éjszaka revolveres rablótámadás játszódott le Fraenkel erdőtermelő házában. Amikor már a család pihenőre tért, vörös álarcos rablók törtek rájuk és revolverrel kényszerítették őket megadásra. Az egyik rabló azt követelte Fraenkeltől, hogy adja át azt a három milliót, amelyet az előző napon vett ki a bankból. Fraenkel kijelentette, hogy a pénz

nincs nála, benthagyta Cernautiban. A rablók a választ nem találták kielégítőnek és válogott kinzásokkal igyekeztek a családfőt, továbbá feleségét és két fiát vallomásra bírni. Közben a cselédnek sikerült elszöknie a csendőrségre, mire azonban a csendőrök megérkeztek, a rablók, miután eredménytelenül kényszerítették a Fraenkel-családot és kirabolták a házat, elmenekültek. Az egyik fiú haldoklik, a szülők is súlyos sérüléseket szenvedtek.

Színház — Irodalom — Művészet

Minisan Cornel képzékiállítása

az aradi Kulturpalotában

Minisan Cornel, az ismert aradi festőművész, szerdán délelőtt nyitja meg kiállítását a Kulturpalota kistermében. A hegyes tájaknak ez a szerelmese, harminc képet visz ezuttal a nyilvánosság elé, tájképet, csendéletet, interieurókat egyaránt, csak talán a figurális képek hiányoznak kiállításának anyagából. Jól megfogott és kitünő színérzékkel megfestett csendéleteit már ismeri Arad közönsége. Amiben azonban ismét brillíroz, azok — tájképet. És itt elsősorban a hegyes tájakra gondolunk. A kiállítás egyik kiemelkedő képe a „Hegyek közt” című festménye, amellyel még ebben az őszi hangulatban is oly közel tudja hozni hozzánk a napfényben égő hegyeket, a köztük folyó patakokat. Emellé állítható „Felgyógy” című képe, amelynek négy szűk kerete között a festő hatalmas perspektívát ölel fel. Méreteiben legnagyobb és a kiállítás legsikerültebb darabja talán az „Alkony”, amelyben Minisan Cornelnak egy ritka szép ködös naplementét sikerült megörökítenie.

A kiállítás megemlékezésére méltó darabjal még az „Interieur” és az ugyancsak „Interieur” című parasztszoba. Tavalyi kiállítására Minisan Cornel sokat fejlődött: bár kedvelt, régi témáit dolgozza fel, de eszközzeiben, kifejezési módjában gazdagodott. A kiállítás iránt minden bizonnal felfokozott érdeklődés fog megnyilvánulni. (—)

* Az aradi Városi Színház heti műsora. Szerdán, november 11-én este 8 és fél órakor: Lámpaláz. Operettujdonság, negyedszer. Sorozatszám: 23. — Csütörtökön, november 12-én este 8 és fél órakor: Victoria. Operettreprez. Tompa Béla föléptével. Zöldhelyi Annával, Major Katóval, Nemes Mancival. László Andorral, Felhő Ervinnel. Bérlet 6 számú A. Sorozatszám: 26. — Pénteken, november 13-án este 8 és fél órakor: Cs. Sz. K. (Csalódott Szerelmesek Klubja). Operettujdonság, először. A budapesti színházi évad egyik legszenzációsabb újonsága. Ropogó zene, kacagtató szöveg, a legmodernebb táncok. Tompa Béla föléptével. Zöldhelyi Annával, Major Katóval. László Andorral, Felhő Ervinnel. Bérlet 7 számú A. Sorozatszám: 27. Szombat, november 14-én: Román előadás. — Vasárnap, november 15-én délelőtt 11 órakor: Gyermekelőadás. Nagyon olcsó mozihelyiségekkel. Színrekefűl: Az a huncut kéményseprő. Ujdonság, először. Énekes, táncos, látványos gyermekoperett. Sorozatszám: 28. — Délután 5 órakor: Lámpaláz. Operettujdonság, ötödször. Rendes helyiségekkel. Sorozatszám: 29. — Este 8 és fél órakor: Cs. Sz. K. (Csalódott Szerelmesek Klubja). Másodszer. Tompa Béla föléptével. Zöldhelyi Annával, Major Katóval, László Andorral, Felhő Ervinnel. Sorozatszám: 30.

* Minisan festőművész képzékiállítása nov. 11-én nyílik meg a Kulturpalotában.

Köszegi Teréz, Szedő Miklós dr. és Kurucz János Aradon

Az idei őszi szezon szenzációk jegyében indult. Egymást érték az értékesnél értékesebb művészi attrakciók, amelyek közül értékben is kimagasló Köszegi Teréz, Szedő Miklós dr. és Kurucz János aradi fellépte. A három híres budapesti művész, akik a magyar dal legkimagaslóbb reprezentánsai, csak egyetlen estére jöttek városunkba, hogy itt is propagálják a szebbnél-szebb magyar nótákat, amelyek Budapesttől egész Amerikáig a legnagyobb sikert érték el a híres énekesnő, Köszegi Teréz interpretálásában.

Szedő Miklós dr. a budapesti Operaház tenoristája ma egyike a legnépszerűbb rádióénekeseknek Pesten. A budapesti rádió igen gyakran közvetíti énekszámait és ilyenkor még többen kapcsolják be a magyar főváros leadóját, mint egyébként.

A harmadik vendéget, Kurucz Jánost alig kell bemutatni az aradi közönségnek, mert dalai mindenütt, ahol magyarok laknak, a legnépszerűbbek. Amerikában is hallatlan sikereket ért el. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos előre megváltani a jegyeket, amelyek Sándor Ferenc hírlapirodájában kaphatók.

* Tompa Béla vendégléltétele a „Victoria”-ban. A társulat operettegyüttese nagy ambícióval készül a Victoria repriméjére. Egészen új ötletekkel és beállításokkal kerül reprimé ez a kedves muzsikájú operett-társulat kiváló tagja lép föl vendégként. Tompa Béla régi, kedves ismerőse az aradi közönségnek. Aradtól való távolléte során ragyogó tehetsége minden vonatkozásban megismosodott. A Victoria főszerepeit Zöldhelyi Anna, Major Kató, László Andor, továbbá Felhő Ervin játsszák.

* Cs. Sz. K. (Csalódott Szerelmesek Klubja). Ötletes, pompás, a mai fülnek hangszerezett zenével, zsfolva komikus helyzetekkel, e köré a lényeg köré csoportosul a Cs. Sz. K. nagy sikere. Budapestben és más fővárosok színpadain szériás házak tapsolták végig a nagyszerű előadásokat. Majdnem három órán keresztül szakadatlanul harsog a kacagástól a nézőtér. A pénteki bemutatóra nagy izgalommal készül az operettegyüttes. Pazar kiállításban, látványos táncszámokkal fűszerezve kerül bemutatásra Aradon a Cs. Sz. K., amelyben Tompa Béla vendégként lép fel. Zöldhelyi Anna, Major Kató, László Andor, Felhő Ervin játsszák a vezetőserepeket. Valóságos versengés folyik a színpadon az elsőbbségért. Az előjelekből ítélve, bizonyos, hogy a Cs. Sz. K. lesz az idei szezon slágeroperettje. Jegyek elővételeiben a színház pénztáránál kaphatók.

* A Színházi Élet e heti számában jelenti be hogy a 7000 pengős filmötlet és filmszínész-pályázat zsűrije karácsony előtt összeül és a Színházi Élet karácsonyi számában hirdeti ki a döntést. — Háromfelvonásos darabmelléklet, kotta, teljes gyermeklap és kézimunkaív. van mellékelve a Színházi Élethez, amelynek ára: darabonként 40 lej. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-ucca 8.

Napközi Otthon alakul a szegény gyermekek számára Aradon

A Chevra Kadischa vezetőségének kezdeményezésére alakul meg a hézagpótló intézmény.

Az aradi Chevra Kadischa szentegylet vezetőségének kezdeményezésére megalakították Aradon a zsidó gyermekek napközi otthonát. Vasárnap délután a Zsidó Nőegylet és Chevra Kadischa vezetőségének tagjaiból választott bizottság ült össze a hitközségi épület kis tanácstermében. Az ülésen dr. Keppich Jakab, a szentegylet elnöke elnökölt, aki röviden ismertette az egybegyűltekkal a megalakítandó napközi gyermekotthon szükségességét és azt az indítványt tette, hogy még mielőtt az otthon megalapításának részleteit megbeszélnek, alakuljon meg a napközi otthon vezetősége. A jelenlevők az indítványt elfogadták, majd az otthon vezetősége a következőképpen alakult ki: Fővedőnkő Schreyer Viktorné, elnök Bornstein Sándor, tagok: dr. Schütz Henrik hitközségi elnök, a szentegylet védőnkő, Adler Tibor, Szenes Henrik, dr. Ujhelyi József és Földes Soma a Chevra Kadischa részéről, míg Grosz Józsefné, Mairovitz Emilné és Münz Mártonné a Zsidó Nőegylet részéről.

A bizottság ezután egy határozott, hogy a napközi otthonban 3—12 éves gyermekek nyernek majd elhelyezést, illetve azokat a gyermekeket, kiknek szülei egész napon keresztül dolgoznak, reggeltől estig az otthonban fogják gondozni és étellel ellátni. Az eddigi jelek szerint körülbelül 25 gyermekre számít a vezetőség.

A napközi otthon vezetősége megfelelő felügyelőkről is gondoskodott és ezért már egy gondnoknőt és egy felügyelő leányt alkalmazott, akik az otthonban levő gyermekekre fognak felügyelni. Az otthon ellenőrzésének kérdését egy oldotta meg a bizottság, hogy mindennap más és más nőegyleti tag fogja ezt a funkciót végezni. A napközi otthon működését egyelőre hat hónapra tervezik és amennyiben ez bevállal, úgy minden bizomnyal ezt a terminust meghosszabbítják, illetve véglegesítik. A mindehhez szükséges összegeket a vezetőség részint gyűjtés útján, részint pedig a hitközség, szentegylet és a Nőegylet hozzájárulásából teremtené elő: A vezetőség végül egy határozott, hogy valahol a város központjában kibérel egy kétszobás lakást és egyelőre ott rendezi be az otthont, mely működését már a közeli napokban meg is kezdi. Itt említjük meg, hogy Grosz Józsefné egy vagon fát adományozott az otthon részére.

Ezzel egyidejűleg a neolog zsidó hitközség ugyancsak humánus újítást vezetett be a zsidó elemi iskolában, amennyiben intézkedett, hogy ott minden reggel a szegényebb sorsu gyermekek között reggelit osszanak ki. Mindkét intézmény valóban emberbaráti és csaknem teljesen egyedüli egész Arad városában.

Gyilkos merénylet

Összeszúrkáltak egy gazdálkodót és feleségét.

Seprősről jelentik: Vasárnap éjjel Gubor Bokuhai és Petre Atesli seprősi lakosok a késői órákban behatoltak Gombár József gazdálkodó házába és Petre Atesli anélkül, hogy egy szót is szólott volna, nekítámadt Gombárnak és a magával vitt kést beléje szúrta. A szerencsétlen ember kimenekült a szobából és ekkor a késelő ember, Gombár feleségére támad, aki éppen az ablakon igyekezett kimenekülni és őt is megsebesítette.

A házbeliek természetesen nagy zajt csaptak, mire a két merénylő elmenekült. Az esetet jelentették a csendőrségnek, mely csakhamar mindkettőjüket előállította a csendőrségre és letartóztatásba helyezte őket. A vizsgálat folyik.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A 300 millió francia frank nem jogosítja a Banca Nationalát újabb bankjegyek kibocsájtására

A bankok csak felmondási időre fogadnak el betéteket — Három és fél-milliárd lejt vontak el a betétesek a forgalomból — Az erdélyi bankok memoranduma Manoilscuhoz

Bucurestiből jelentik: Egyes lapokban az a hír jelent meg, hogy Párisban újabb román kölcsönről folynak tárgyalások. A kormány most ezt hivatalosan cáfolja. Ezzel kapcsolatban a fővárosi sajtó arról ad hírt, hogy kölcsönről ugyan nem tárgyaltak, de kísérletek történtek arra, hogy újabb pénzügyi kapcsolatot teremtsenek a Banque de France és a Banca Nationala között. A tárgyaláson Auboin, a Nemzeti Bank mellé kirendelt francia pénzügyi szakértő közvetítésével folynak. Arról van ugyanis szó, hogy a francia Nemzeti Bank 300 millió francia frankot ad a Banca Nationalának. Ezzel az összeggel a Banca Nationala növelheti bankjegyforgalmát és a bankok visszleszámitolási hitelét is.

Az Argus ma hosszabb cikkben foglalkozik a pénzpiac helyzetével és ezzel kapcsolatban azt írja, hogy a bucaresti-i bankok elhatározták, hogy ezentúl nem fogadnak el a vista betéteket. A betétek ezentúl három hónapos felmondásra szólnak. Ez természetesen csak a takarékbetétekre és nem a folyószámlákra vonatkozik. Értesülésünk szerint az aradi bankok továbbra is elfogadják a vista betéteket.

A Banca Nationala becslése szerint ebben az évben az ország különböző bankjaiból mintegy három és fél milliárd lejt vontak el a betétesek. Ennek az összegnek egy tekintélyes része teljesen improduktívan a safekban és otthon elrejtve fekszik. Az Argus ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy éppen azok, akik visszavonták betéteiket a bankoktól és azokat otthon tartják, fizetik ki a legnehezebben a hitelintézetekkel és iparvállalatokkal szemben fenálló adósságaikat.

Itt említjük meg, hogy az erdélyi bankok szindikátusainak képviselői megjelentek Manoilscu bankkormányzó előtt, akivel hosszas megbeszéléseket folytattak az erdélyi pénzpiac

helyzetére vonatkozólag. Ugyanakkor pedig memorandumot nyújtottak át, amelyben az erdélyi bankok helyzetét vázolták és a jegybank intervencióját kérték. A memorandumot a Banca Nationala igazgató-tanácsa már a közeli napokban tanulmány tárgyává teszi.

Bucuresti-i bankkörökből nyert információink szerint a Banca Nationala vezetősége a közel jövőben ki fogja mondani, hogy az ország kis- és középbankjainak egy milliárd lej rendkívüli visszleszámitolási hitelt folyósít. Ebből az összegből közel félmilliárd lejt esik az erdélyi és bánági román, magyar és német pénzüzetekre.

A reggeli lapok ama hírelvel szemben, mintha a francia jegybank 300 millió francia frankot bocsájtana a Banca Nationala rendelkezésére azzal az irányzattal, hogy a román jegybank ennek a körülbelül két milliárd lejnek felhasználásával mintegy hat millió lej értékű újabb bankjegyet bocsásson ki, illetékes helyen szükségesnek tartják megjegyezni, hogy a hírek ebben a formájukban nem fedik a valóságot. A francia nemzeti bank által a Banca Nationala rendelkezésére bocsájtandó 300 millió frank nem jogosítja a román jegybankot újabb bankjegyek kibocsájtására, ez az összeg devizahitel lesz, amelyet szükség esetén a francia bank leszámítolna a Banca Nationalánál. Tehát a 300 millió frank devizakölcsön jellegű és a lej aranyfedezetének megerősítését kívánja szolgálni. A francia nemzeti bank tudvalevően érdekelve van a lej stabilizációjában és ezért a román jegybank rendelkezésére bocsájtandó összeg segítségével a lej aranyfedezetének alátámasztását óhajtja elősegíteni. Egyébként a Banca Nationala csak a végső szükség esetén veszi igénybe a francia hitelt és addig a francia banknál levő folyószámláján tartja ezt az összeget jóváírva.

Pótmérleget nyújtottak be a Marmorosch-bank kényszer-egyezségi kérelméhez

Az aktívák csak száz millió lejjel nagyobbak a passzíváknál — A Banca Nationala átírta a törvényszékekhez

Bucurestiből jelentik: Az illovi törvényszék tegnap foglalkozott a Marmorosch, Blank & Co. kényszer-egyezségi kérelmével. Ez alkalommal azonban csak elvi kérdéseket vitattak meg. A bank képviselőiben az ügyvédekön kívül megjelent *Junian* volt igazságügyminiszter is. A tárgyalás folyamán a bank képviselői kifejtették, hogy a Marmorosch, Blank & Co. megfelel mindazon követelményeknek, amelyek a törvény a kényszer-egyezség elfogadásához követel. A Banca Nationala képviselője egy iratot nyújtott be, amelyben a következőkről értesíti a törvényszéket:

1. A Banca Nationala hitelezője a kényszer-egyezséget kért banknak és előjogokkal rendelkezik, vagyis ez azt jelenti, hogy a többi hitelezőket megelőzve, elégheti ki magát.

2. A hitelezők bizottságába a Banca Nationala I. Nestorescu vezérfelügyelőt delegálja.

3. A Banca Nationala teljes fenntartással fogadja a bank mérlegében feltüntetett számok és becslések pontosságát. A Banca Nationala szükségesnek tartja a kényszer-egyezségi kérvény ideiglenes jóváhagyását, ami átmeneti jelleggel bírna.

A törvényszék a közeli napokban dönt a kényszer-egyezségi kérvény sorsa fölött.

A Marmorosch, Blank & Co. vezetősége

egyébként tegnap pótmérleget nyújtott be az illovi törvényszékhez, amelyben bizonyos módosításokat eszközöl az aktívákon. Addig, míg az első mérlegben az aktíva 250 millióval több volt, mint a passzíva, a pótlólag benyújtott mérlegben az aktíva csak száz millió lejjel haladja meg a passzívát a reális értékelések folytán. A mérlegben nem foglaltatnak benne a Nemzeti Bank követeléseit, amely teljes egészükben fedezve lettek a mintegy két milliárd lejt kitevő visszleszámitolásokat által.

Bucurestiből jelentik: Egyes lapok hírelvel szemben, mintha a Banca Marmoroschi, Blank & Co. jogtalanul eladta volna ingatlanait, a Societatea de Constructii, illetékes helyen kijelentik, hogy a híresztelések alaptalanok, mert a szóban forgó ingatlanok részvényeit a Banca Nationalánál a pénzüzet megjelöléssel ezeltől letétbe helyezte.

Fizetésektelen a pesti Gólya-áruház

Budapestről jelentik: A budapesti Gólya-áruház ma bejelentette a fizetésektelenséget. A hatalmas áruház tulajdonosa 800 ezer pengővel tartozik hitelezőinek, ezzel szemben áru-raktára 300 ezer pengő értékű, míg a tulajdonos mintegy 650 ezer pengő ingatlan feletti ren-

Vevőközönségem óhajára a kitűnő minőségéről ismert „Adesco” női harisnyákat, a megérkezett új színekben is: tea, kuba, tula, míg a készlet tart, a hirdetett olcsó árakon, továbbra is árusítom. Kötött női sapkákban új, fess modellek érkeztek.

Juliette

KÖTÖTTÁRUK SZAKÜZLETE,
Neuman-palota.

A német gyárak a román kormánytól követelik a jóvátétel fejében leszállított áruk ellenértékét

Hoover egyéves moratóriumának következményei. — Bonyodalmak a leszállított áruk körül.

Bucurestiből jelentik: Még mielőtt a Hoover-moratórium életbe lépett volna, megegyezés jött létre egyes német gyáriparosokkal, akik beleegyeztek abba, hogy Romániának, előlegképpen, különböző árucikkeket szállítsanak a hadikárpótlások terhére.

Németország azonban, mint ismeretes, ez év júliusától egy évre beszüntetett minden külföldi fizetést. A német gyárak most tehát a román kormánytól követelik a leszállított és leszállítandó áruk ellenértékét, vagyis azt kívánják, hogy a román kormány fizesse ki ezeket a megtörtént szállításokat.

Tegnap a német gyáriparosoknak egy küldöttsége kereste fel Argetoianu pénzügyminisztert, aki előtt az újonnan előállott helyzetet vázolták és akitől a szállítások kiegyenlítését kérték. Érdekes megemlíteni, hogy a német gyáraknak egy része, mivel nem tudták követeléseiket a német kormánytól behajtani, beszüntették a szállításokat és ezzel megszüntették a kötött szerződést. Nem lehetetlen, hogy Zuccena intervenciós Bizottságnál a szerződések betartása érdekében, amál is inkább, mivel egyes árucikkeket haladéktalanul szükségesek a CFR részére.

= A kényszer-egyezséget kéri Burza Testvérek leltára. Az aradi törvényszék csődbírósága — mint az Aradi Közlöny jelentette — elrendelte a Burza Testvérek aradi cég kényszer-egyezségi kérelmében az üzleti áru-raktár leltározását. A csődbíróság részéről tegnap délután Morariu törvényszéki jegyző szállott ki a helyszínre, aki ma délelőtt értesítette be az üzletben felvett leltárt, amelynek végösszege 3 millió 638.129 lejt tesz ki. A leltár összege pontosan egyezik azzal az összeggel, amelyet a cég hasonló címen a kérelméhez becsatolt kimutatásban feltüntetett.

= A Nagylaki Takaréki csődje. Az arad megyei Nagylak községi Nagylaki Takarékpénztár néhány hónappal ezelőtt csődöt jelentett be az aradi törvényszék csődbíróságánál. Az ügyben szabályszerűen megindult a bünyügyi eljárás is, amelynek folyamán a kirendelt könyvszakértő betérjesztette jelentését a vizsálóbírósághoz. Tekintettel arra, hogy a könyvszakértő jelentése hiányos és hézagos volt, a csődügyben a könyvek felülvizsgálására ma újabb könyvszakértőt rendelt ki. A könyvek ismételt átvizsgálása után folytatódik csak tovább a csődügyben a bünyügyi eljárás.

= Rendelet Aradra a csokoládégyárakhoz. Érdekes rendelkezés érkezett ma a városi főorvosi hivatalhoz az egészségügyi minisztériumból. A rendelet utasítja dr. Cucu Vazul városi főorvost, hogy szólítsa fel a város területén működő csokoládé-, bonbon- és cukorkagyárakat, hogy a rendelet kézhezvételétől számított 90 napon belül gyártmányukat csakis cégjelzéses csomagolásban hozzák forgalomba. A csomagoláson azonban nemcsak az tüntetendő fel, hogy melyik üzem állította elő, hanem az is, hogy az áru mennyi súlyt nyom és mennyi értéket képvisel. A városi főorvosi hivatala szigorúan fogja ellenőrizni a rendelet végrehajtását.

Rádió műsor.

— Romániai időszámitás. —
SZERDA, NOVEMBER 11.

Bucuresți. 13. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 19.10. Rendőrzene. 20.40. Gramofon. 21. Gounod: Faust c. operája (gépzene), közben hangverseny. — Budapest. 10.15. A 2. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. 13. Déli harangszó. 13.05. Az Egyetemi Énekkarok szólókvartettjének hangversenye. 5.10. „Az élet utvesztői.“ 6. A Jeniseitől a magyar határig. 6.35. Hangverseny. 7.20. Olasz nyelvoktatás. 7.50. Kertész József novellája: „Duckó megálmodta.“ 8.15. Rácz Zsika és cigányzenekarának hangversenye. 9.35. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Kar nagyb: Dohnányi Ernő dr. Közreműködik: Rubinsiein Erna hegedűművész. Majd: A Fejes szalonzenekar és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 12.30. Geiger zenekar. 13.40. Gramofon. 14.10. Gramofon. 18. Payr zenekar. 20.20. Mahler: VIII. szimfónia. — Belgrád. 11.45. Gramofon. 13.05. Rendőrzene. 11. Gramofon. 18. Nemzeti dalok. 19. Kávéházi zene. 21. Rendőrzene. 22.30. Hausser hegedűművész. — Berlin. 19.30. Haydn ismeretlen művei. 19.10. Zongora verseny. 22.20. Csajkovszkij: D-dur versenymű. Majd 7.30-ig tánc zene. — Heilsberg. 17.45. Szórakoztató zene. 23.15. Táncczene. 10.30. Szólisták. — Langenberg. 18. Zenekari verseny. 21. Zenei egyveleg. Csatlakozóan 01-ig könnyű zene. — Milano. 18. Gramofon. 21.45. Ziehrer: A három kívánság c. operettje. — Pozsony. 13.35. Rendőrzene. 15.15. Német és magyar hírek. 19. Magyar óra. — Róma. 22. Mascagni: „Isabeau“ operája. — Varsó. 18.35. A rendőrzene.

zenekar népszerű játéka. 20.30. Gramofon. 21. Kafoua dalok. 22. Hegedűjáték. 24. Könnyű és tánczene.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 12.

Bucuresți. 13. Gramofon. 13.50. Gramofon. 18. Déli harangszó. Könnyű és román zene. 19.10. Rendőrzene. 20.40. Gramofon. 21. Lévy Ilonka dalestje. 21.20. Rendőrzene. szimf. hangversenye. — Budapest. 10.15. A rádió házikvartettjének hangversenye. 13. Déli harangszó. 13.05. Hangverseny. 5. Mesék. 6.35. Az 1. honvédgyalogezred zenekarának hangversenye. 7.50. Angol nyelvoktatás. 8.30. Az Operaház előadásának közvetítése. Meyerbeer: „Hugenották“. Dalmi 4 felvonásban. Majd: Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye a Bodó-kávéházból. — Bécs. 10.10. Az osztrák köztársaság nemzeti ünnepe. 12. Szimfonikusok hangversenye. 14.10. Gramofon. 15.15. Műdalok. 16.15. A Vienna-WAC közép-európai kupamérkőzésének helyszíni közvetítése. 17.15. A bécsi szimfonikusok. 21. Bohózat. 23.30. Korngold-jazz. — Belgrád. 13.05. Rendőrzene. 17. Gramofon. 18. Nemzeti dalok. 18.30. Jazz. 23. Rendőrzene. — Hilversum. 24.35. Kovács Lajos és zenekara. — Kassa. 13.30. Rendőrzene. 15.30. Hemmerka zenekar. 18. Jazz. 19.40. Zongoraverseny. 22. Zenekari hangverseny. — Langenberg. 21. Esti zenekar. 22. Rendőrzene. 24. Kávéházi zene. — Milano. 18. Gramofon. 20.15. Vegyes zene. 21.35. Puccini: Pillangókisasszony opera. — Riga. 19.30. Strauss: Varázskerítő c. operettje. — Róma. 18.30. Ének- és zenekari verseny. 22. Szimfonikus hangverseny. — Varsó. 18.35. A varsói vonósnégyes játéka. 21.15. Kálmán: A montmartrei ibolya c. operettje. 0.15. Könnyű és tánczene. — Zágráb. 21. Délezlav est a zágrábi filharmonikusok előadásában.

NYILTTÉR.

E róval alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

FIGYELMEZTETÉS!!

Miután tudomásomra jutott, hogy a vidéken ügynökök ógém nevében szövet-üzleteket kötnek és erre előleget is felvesznek, felhívom mindenki figyelmét, hogy ilyen megbízást senkinek nem adtam és ezért semmilyen néven nevezendő felelősséget nem vállalok.

Teljes tisztelettel:

I. SCHUTZ

Posztóárnyház

ARAD, Str. Eminescu 2.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy folyó hó 12-én, Temesvári **ÖSZTREICHER-féle villany- és gőzerőre berendezett sütőde és cukrászda** lerakata megnyílik Arad, Str. Berthelot 8. sz. alatt, a Városi színház-zal szemben. Megrendeléseket házhoz szállítjuk.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
föld.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZAMITJUK. Minden szó hétköznap 4 vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhozandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszlevéllel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok keltezés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DELUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

VIDEKI urhához megbízható mindenest kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3791

ÁLLÁST KERES

mindenes szakácsnő, v. szobaleány. Érdeklődni lehet v. Hunyadi-u. 1a, házmesternél. 3781

LAKÁS.

KÉT szoba, konyha, élektamra, villanyvilágítással kiadó. Calea Saguna 153. 3790

KIADÓ a volt Szabadság-tér közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a házmesternél. 200

Modern

parkettás, 2 szobás lakás azonnal kiadó Strada Metianu 4. Havas Mór. 3787

KÉT SZOBA, konyha 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

EGYSZOBÁS, konyha lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

VÉTEL ÉS ELADÁS.

DVEGFAL ipodának kerestetik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 3785

HUSZKÖTETES legújabb kiadású Révai Lexikon, rendkívüli olcsó árban, részleteire is eladó. Megkeresések „Lexikon“ jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala köretnak. 3788

GYARI ES PERZSASZONYEGEK, férfi és női bundák és bundabélések, szőrmedarabok, Berger-fotelek, ebédő, háló, szalonberendezések, ezüsttárgyak, dísztárgyak, koksz és fakályhák, iróasztalok, soheslonok, előszobafal, ebédő asztal és székek, zongoraszek. antik órák, ékszerek, intarziás és aranyozott consol tükrök, fali vitrinek, festmények. mosdó servise, étkező servise, vaságyak, falitálak, girandok, függönyök storeok, kézimunkák stb. igen előnyös árban.

SALGONÉ bizományi üzlete,
Str. Horia No. 1. (Neuman-palota)

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

SÜRGŐSEN KERESSEK megbízóim részére 3 ajtós díó vagy mahagóni tükrös szekrényt, keleti és helyben készített perzsaszönyegeket, ezüst tárgyakat, sekretereket, komódokat, függönyöket, szőrme bundákat, vitrineket, könyvszekrényeket, dísztárgyakat, márkás percellánokat. — Kívánatra házhoz is megyek. SALGONÉ bizományi üzlete, Strada Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

FOTELEKET, egy ovális kis salonszalt, íróasztalt, jóállapotban levőket megvételre keresek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek leadni. 250

KITÜNO, jókarban levő 2 Hltres vas-hordók eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

Olcsón eladó!

Valódi keleti perzsaszönyegek, 20 □ ebédőperzsa, 10 □ valódi keleti karaman szőnyeg futóperzsák, hazai perzsák, perzsamintás szövetfüggönyök és futószőnyegek, gyári ebédő szőnyegek stb. stb.

ANTIC bizományi-üzlet
Str. Eminescu 8. (Deák Ferenc-u.)

Elegáns, barna,
erősen szőrmézett

női télikabát
eladó.

„Lyon“ Bul. Reg. Ferd. 1. II. e.

KÜLÖNFÉLEK.

ELADÓK: ágybetét, könyvszekrény, íróasztal, esetleg komplett férfiszoba, Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ÜZLETEK.

CUKORKAÜZLET elkölözés miatt azonnal eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

PIATA AVRAM IANCU 2., volt Németh, Szenes, Schwartz üzlethelyiség azonnalra kiadó. 3783

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

FÖTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

MINDENKINEK érdeke a Comisio árait megfigyelni. Club gapitura 1500, tonet székek 80, modern hálószoba 6200, Meidinger kályhák, ebédő szek (bőr) darabja 260. Undervood írógép 6600. Barok ebédő 10.800. Íróasztalok 900, szekrények 400—950, modern csillárok 1200, új lószór madrao 6 drb. nagyon olcsón. Ebédő, zongorák, Förster piano, perzsa szőnyeg, bel-földi perzsa négyzete 850 lej stb. stb.

KÉSZPÉNZERT sürgősen keresünk: megvételre varrógépeket (karika-hajóst), 3 ajtós szekrényeket, csillárokát, rádiókat, ping-pong asztalt, dominót (nagyot), nagy sakkjátékot, bőröndöket mindenféle szőrméket és hálószobákat. A velünk összeköttetésben álló temesvári

ZALOGHAZ évi 24% kamat mellett folyosít zálogkölesont ékszerekre, arany, ezüst tárgyakra, textilárakra, varrógépekre, írógépekre, gramofonokra stb. Comisio, Arad, Bul. Reg. Ferd. (József főherceg-ut) 21. szám.

Magánház

minden kényelemmel ellátott, 7 szoba, téli verandával, parkettázva, alápincézve, parkirozott udvarral, eladó.

Str. Seminarului (Sina-ucca) 4.

Nagy üzlethelyiség

főtéren, a Minorita-templommal szemben

azonnalra kiadó.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA“

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyílt
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 320—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!